

ΚΑΙΡΟΣ

ΕΚΑΙΣΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ

Τόμος Β'.
ΑΡΙΘΜ. 35.

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξαμήνος μόνον
και προπληρωτέα: Πανταχού φράγκ. γρ. 10 ή μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Β'.
τῆ 1/18. Ιουνίου 1886.

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΝ.

Καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπῆρχον πολυάριθμοι μεγάλοι πόλεις, ἡ Νινευὴ π. χ. ἡ Βαβυλών, ἡ Καρχηδών καὶ ἡ νικηφόρος αὐτῆς ἀντίζηλος Ῥώμη, ἀλλ' οὐδεμία αὐτῶν εἶχεν ἀνέλθει εἰς τὴν περιωπὴν τῶν σημερινῶν. Τὸ μέγεθος τοῦ Λονδίνου δὲν ἔσχε ποτὲ οὐδεμίαν τῶν πόλεων τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου, οὔτε κἀν αὐταὶ αἱ πολυανθρωπόταται πόλεις τοῦ ἀπεράντου κινεζικοῦ κράτους. Καὶ εἰδὸς τι ἀστυνομίας ἦτον ἀνάγκη νὰ σχηματισθῆ καὶ κατ' αὐτοὺς ἔτι τοὺς παλαιούς χρόνους, διότι παραλλήλως πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐπολυπλασιαζόντο βαθμηδὸν τὰ ἐγκλήματα καὶ αἱ κακίαι τῶν ἐν ταῖς πόλεσι βιούντων ἀνθρώπων, ὡς μᾶς διδάσκει ἡ ἱστορία τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, ὅπου ἡ διαφθορὰ εἶχε πλέον φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς σημείον. Τὴν σήμερον καὶ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν μεγαλοπόλιν μὴ ἔχουσαν ἀστυνομίαν, καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ εἰς τὸν νεώτερον τοῦτον βίον τῆς ἀνθρωπότητος πανταχοῦ βλέπομεν συνεφεπτόμενα τα ἄκρα ἀντίθετα. Ὅσον μᾶλλον κολοσσιαῖος καὶ ὑπέρογκος εἶνε ὁ εἰς τινα μόνον πρόσωπα συγκεντρούμενος πλοῦτος, ἄλλο τόσοον πικροτέρα εἶνε ἡ πτωχεία καὶ ἔνδεια τοῦ πολλοῦ πλήθους, ἐν τῇ πλουσιωτάτῃ δὲ χώρᾳ τῆς γῆς, ἐν Ἄγγλιᾳ, ἐγεννήθησαν οἱ συγγραφεῖς ἐκεῖνοι, ὡς ὁ Δίκενς, ὁ Thackeray καὶ ὁ Hood, οἵτινες ἐξωγράφησαν διὰ τῶν φυσικωτέρων χρωμάτων τὴν ζοφερὰν εἰκόνα τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ τῆς πατρίδος τῶν ἐν τῇ καλλίστῃ

ΚΑΙΡΟΣ. ΤΟΜΟΣ Β'.

τῆς ὑψηλοῦ πόλει, ἐν Παρισίοις, ὑπάρχουσιν ἐγγὺς τῶν χρυσοτεύκτων καὶ μεγαλοπρεπῶν μεγάρων συνοικίαι, ὅπου διακρίνονται ὄντα μὲ καννιβαλικὰς ἀληθῶς ὀρέξεις, τέρατα ἀνθρώπων ἔχοντα μορφήν, ἐν δὲ τῇ Νέᾳ Ὑόρκῃ παραπλευρώσων ἀείποτε πεπληρωμένων ἀνθρώπων ἐκκλησιῶν κένται τὰ μᾶλλον διαβόητα ἄντρα τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς κακίας, ἐν οἷς αὐξάνεται καὶ πληθύνεται γενεά, ἐχθρὰ τοῦ φωτός καὶ τρέφουσα ἀσπονδον μίσος πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ καλόν. Τὸ φῶς καὶ ὁ ἀῆρ εἶνε οἱ πιστότεροι σύμμαχοι τῆς ἀστυνομίας τῶν ἡμερῶν μας· ἐν ταῖς πλατείαις καὶ ταῖς ὑπὸ πυκνῶν δένδρων σκιαζομέναις ὁδοῖς ἀσθάνεται ἡ κακία στενοχωρίαν καὶ καταφεύγει πάντοτε εἰς τὰς σκοτεινάς καὶ βυπαράς διόδους, ἀν δέ τις δὲν ἦνε ἐξ ἐπαγγέλματος ἀπαισιόδοξος, θὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ νεώτερος πολιτισμὸς τείνει πανταχοῦ ἐπὶ τὸ ἀνθρωπινώτερον νὰ διαμορφώσῃ τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν, πρὸ πάντων δ' ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσι δι' ὅσον τὸ δυνατόν τελείως ἀνεπτυγμένης καὶ ὀργανωμένης ἀστυνομίας.

Δρ. ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ ΓΚΟΥΑΝ. 1824—1886.

Ἡ ἀστυνομία τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης ἔχει ἔργον λίαν δυσχερές, διότι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι ταύταις, ἰδίᾳ δὲ ἐν τῇ παρὰ τὸν Οὐδσωνα μητροπόλει, ἡ κίνησις τῶν ἀφικνουμένων καὶ ἀποδημούντων ἀνθρώπων εἶνε ἀνυπολόγιστος, συγχρόνως δὲ δὲν ὑπάρχει διάταξις ἐπιβάλλουσα τὴν δῆλωσιν εἰς τε τοὺς ἀφικνουμένους καὶ τοὺς ἀναχωροῦντας. Ἐνεκα καθήκοντος πρὸς τὴν Στατιστικὴν σημειοῦνται μόνον τὰ ὀνόματα, ἡ ἡλικία καὶ τὸ ἐπιτήδευμα

των αποβιβαζομένων ξένων, ὧν οὐδείς εἶνε ἠναγκασμένος νὰ ὑποβάλλῃ πιστοποιητικὰ τῆς ταυτότητός του ἔγγραφα, τὸ ἴδιον δὲ συμβαίνει καὶ ἐν Λονδίῳ, ὅπου ἐπίσης πᾶσα ναυαγήσασα μεγαλοφυία, πᾶς κλέπτης, πλαστογράφος, ἀπατεὼν ἢ λωποδύτης δύναται ἀφόβως νὰ καταφύγῃ, ἅμα ὡς ἐν τῇ πατρίδι του ἀπειληθῆ ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἀγγλικὴ ἀστυνομία πολλάκις ἐπληροῦται ὡς λίαν προνοητικὴ καὶ δραστηρία, ἐν τούτοις ὅσοι Ἄγγλοι δὲν ἔχουσιν ὑπέμετρον ἀγάπην πρὸς τῆς πατρίδος των τὰ συστήματα, ἐγνώρισαν δὲ καὶ τὸν ἀστυνομικὸν ὀργανισμὸν ξένων χωρῶν ἰσχυρίζονται ὅπως τὸ ἐναντίον. Ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀστυνομία ἔχει δύο σπουδαῖα στηρίγματα, πρῶτον τὴν γενικὴν τοῦ κοινοῦ συμπάθειαν καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ λαοῦ, καὶ δευτέρον ὑπέρογκαν χρηματικὰ μέσα, δυνάμει τῶν ὁποίων δύναται, ὡς ἰσχυρὰ διαπραχθῆ μεγάλη κλοπὴ ἢ φόνος, νὰ ὑποσχεθῆ πλοῦσον γέρας εἰς τὸν ἀνακαλύφοντα τὸν αὐτουργὸν τοῦ ἐγκλήματος. Ἐν τούτοις αὐτὰ εἶνε ἐξαιρετικαὶ περιπτώσεις, ἡ δὲ καθ' ἡμερηνὴ ἐνέργεια τῶν ἀγγλικῶν ἀστυνόμων ἔχει ἀκόμη πολὺ στενὰ ὄρια· διότι ἔστις ἔσχε ποτὲ τὴν τὸλμην νὰ διέλθῃ τὰς σκοτεινὰς καὶ ἀπεράντους ἐπείνας συνοικίας τοῦ Ταμέσεως, ὅπου νυχθημερὸν ἀνελλίσσονται τὰ ἀπαισιώτερα τοῦ ἐγκλήματος δράματα, ὅπου αἰώνως ἐπικρατεῖ πᾶν εἶδος ἀκολασίας καὶ διαφθορᾶς, αὐτὸς δὲ ὁμολογῆσθαι ὅτι ἡ ἀγγλικὴ ἀστυνομία ἔχει πολλὰς τὰς ἐλλείψεις καὶ δὲν φαίνεται ἐξασκοῦσα ἐπιρροὴν τινὰ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἠθικῆς.

Ἐκ τῶν ἄλλων μεγαλοπόλεων ἡ Νέα Ὑόρκη ἔχει τὴν βαναυσότεραν καὶ συγχρόνως τὴν ἥμισυ ἐπιτυχῶς ἐργαζομένην ἀστυνομίαν. Ἡ ὠμὴ δύναμις, ἣν ἔχει πάντοτε εἰς χεῖρας, φέρει συνήθως πρὸς στιγμὴν τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα, παρακολουθοῦσιν ὅμως τοῦτο ἄλλαι σπουδαιότεραι ἀποτυχίαι. Τὸ μολύβδινον ῥόπαλον, τὸ ὁποῖον ὁ ἀστυνόμος τῆς Ν. Ὑόρκης φέρει μεθ' ἑαυτοῦ, εἶνε φονικὸν καὶ ἐκφραστικὸν τῷ ὄντι ὄπλον, κατάλληλον ἰσως διὰ τοὺς κακούργους ἐκείνους, ὁ ὅποιοι ἀποναρκοῦντες τὰ θύματα των σύρουν αὐτὰ κατόπισιν εἰς τὰ πλοῖα, διὰ τοὺς ἱρλανδοὺς ἰσπότηας καὶ πλείστους ὅσους ἄλλους ἐπαναστάτας τῆς δημοσίας ἠθικῆς καὶ τῆς τάξεως, ὅπως ὅμως ἀνάμυστον καὶ μᾶλλον ἐπιβλαβὲς προκειμένου περὶ μικρῶν διαπληκτισμῶν καὶ πλημμελημάτων. Οἱ ἀστυνόμοι τῆς Νέας Ὑόρκης ἔχουσι πάντες ἠράκλειον σῶμα, μισθὸν δὲ μεγαλοπρεπέστατον, μηδαιμνὴν ὅμως δυστυχῶς ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν πρὸς αὐτοὺς ἀστυνομένων ὑποκειμένων. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, δεκανεῖς μάλιστα καὶ ἀστυνομικοὶ ταγματάρχαι, δὲν διακίονται δυσμενῶς πρὸς τὴν δωροδοκίαν, τοῦτο δὲ εἶνε γνωστὸν καὶ εἰς τὸ πλῆθος, καὶ ἐντεῦθεν στερεῖται πᾶσα ἠθικὴ ὑποστήριξις ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ. Χαρτοπαικτεῖα καὶ ἄλλα καταγῶγια ἀνήκοντα εἰς πολιτικοὺς ἀντικατοῦς ἢ εἰς ἐχθροὺς τῆς ἀστυνομίας καταστρέφονται ἀμειλίχως ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται αὐτῶν καταδικάζονται εἰς πρόστιμον βαρῦ, ἐκεῖνα δὲ τὰ χαρτοπαικτεῖα, ὧν οἱ ἰδιοκτῆται εἶνε πολιτικοὶ συνάδελφοι καὶ ἐλευθέροι δωρηταί, ὑποστηρίζονται κρυφίως, προστατεύονται καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ἀστυνομίας ἀμάρζουσιν εἰς τὸ φανερόν. Εἰς δημοσίας ταρχαὶ καὶ μεγάλας στάσεις, ὡς ἡ ἐν ἔτει 1860, καθ' ἃς ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Νέας Ὑόρκης ἀλληλεσφάζοντο οἱ κάτοικοι, ἡ ἀστυνομία παρέσχε λαμπρὰς ὑπηρεσίας, κατέθραυσε πολλὰν τὰ κρῆνια — ἀθῶν ἢ ἐνόχων, ἀδιάφορα — καὶ ἀποκατέστησε τὴν τάξιν, ἀλλ' εἰς ἀπομονωμένους δολοφονίας παρατηρεῖται, ὅτι πολὺ σπανίως κατορθοῦται νὰ συλληφθῆ ὁ δολοφόνος καὶ νὰ τιμωρηθῆ. Τὸ ἀληθὲς ὅμως

εἶνε, ὅτι εἰς οὐδὲν μέρος τοῦ κόσμου ὑπάρχουσι τόσοι κακούργοι, ὅσοι ἐν Νέα Ὑόρκη, ὧν μόναι αἱ διάφοροι κατηγορίαι καὶ τάξεις, εἰς αὐτὰς ὑπάγονται κατὰ τὸ εἶδος τῶν κακούρημάτων των, εἶνε δυσαρθῆτοι. Ἐξ ἐπαγγέλματος χαρτοπαικταὶ ὑπάρχουσι ὑπὲρ τὰς 34 χιλιάδας, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἡ ἀστυνομία εἶνε ὅπως ἀνίκανος καὶ δὲν ἐπιχειρεῖ τι κατ' αὐτῶν διὰ νὰ μὴ ὑποστῶσι ζημίαν τὰ συμφέροντα τῆς ἐπικρατοῦσης πολιτικῆς πατρίδος. Ἡ πόλις τοῦ Λονδίνου μόνις καὶ μετὰ βίας καὶ ἀφ' οὗ ἡ ἀστυνομία τῆς ἀπελπιστικῶς ἔγωνισθη, κατῶρθωσε ν' ἀπαλλαγῆ τῶν σφαγαλιστῶν τῆς (garrothers), ὅτινες διὰ νυκτὸς ἐπετίθεντο κατὰ τοῦ μονήρους παροδίου καὶ ἐφόνεον αὐτόν, οὕτω καὶ ἡ Νέα Ὑόρκη τότε μόνον θὰ εὐτυχῆσθαι νὰ ἔχη καλὸν καὶ τέλειον ἀστυνομικὸν σῶμα, ὅταν παύσῃ τοῦτο νὰ γίνηται ἀνὰ πᾶσαν ὄραν ὄργανον τοῦ ἐπικρατοῦντος πολιτικοῦ κόμματος.

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἀστυνομίαν τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης ἡ τῶν Παρισίων εἶνε ἡ τελευταία καὶ μᾶλλον ἀποτελεσματικῶς ἐργαζομένη ὅσον ἀφορᾷ πρὸς τὰς λεπτομερείας.

Τὰ πλεονεκτήματα τῆς παρισιανῆς ἀστυνομίας εἶνε πολλὰ καὶ σπουδαῖα, πρῶτον διότι οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὴν κλητήρες καὶ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι ὑπερτεροῦσιν ἐν γένει τῶν ἀγγλικῶν καὶ ἀμερικανῶν συναδέλφων των κατὰ τὴν νοσηρότητα, τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ τὴν εἰς τὸ ἐπάγγελμα των ἀπαραίτητον πανουργίαν, δευτέρον διότι ἐργάζεται ἐπὶ τῇ βᾶσει ἀστυνομικῶν κανόνων καὶ διατάξεων αὐστηροτάτων καὶ τρίτον διότι πολλάκις, ὡς ἰσχυρὰ ἀνάγκη, εἶνε ἀνωτέρα καὶ αὐτῶν τῶν τὴν πολιτείαν διεπόντων νόμων, ἐν ἄλλοις λόγοις ἔχει χαρακτῆρα μᾶλλον δεσποτικόν, ἐπομένως δὲ καὶ ἡ ἐκτελεστικὴ τῆς ἐξουσία δὲν εἶνε τόσο περιορισμένη, ὡς ἄλλαχοῦ. Ἡ πόλις τῶν Παρισίων διαίρεται εἰς 20 περιφέρειας, ὧν ἑκάστη ἔχει 325 ἀστυνομικοὺς κλητήρας ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἑνὸς ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς, ἑκάστη δὲ περιφέρεια περιλαμβάνει τέσσαρας συνοικίας καὶ ἑκάστη συνοικία ἓνα ἀστυνομικὸν σταθμὸν, τοῦ ὁποίου προϊστάται εἰς ἀστυνομικὸς ἐπίτροπος. Ἐκτὸς τούτου ὅμως ὁ Διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας ἔχει ὑπὸ τὰς διαταγὰς του 250 ἔτι ἀνδρας μεθ' ἑνὸς ἀξιωματικοῦ καὶ ἐπιτελεῖον μετὰ πολυαριθμῶν ὑπαλλήλων, διευθυντῶν, ὑποδιευθυντῶν καὶ γραμματέων καὶ ἐν ἐπικουρικῶν σῶμα ἐκ πεντακοσίων μυστικῶν ἀστυνόμων. Ὑπάρχουσι δώδεκα διάφορα ἀστυνομικὰ τμήματα, ἐν γραφεῖον διὰ τοὺς ξένους, ἐν διὰ τὴν „γενικὴν ἀσφάλειαν“, ἐν διὰ τὰ ἰδιωτικὰ ξενοδοχεῖα, ἐν διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐν δωματίοις ὑπὸ ἐνοίκιον κτλ. Ἐκτὸς τῶν μυστικῶν ἀστυνόμων ὑπάρχουσι πολυάριθμοι ἀστυνομικοὶ κατάσκοποι καὶ πράκτορες καὶ ἄλλοι βοηθοί, οὕτως ὥστε πᾶσα ἡ δύναμις τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας ἀποτελεῖται ἐξ 8000 ἀνδρῶν, ἐν ᾧ ἡ τοῦ ἐν Λονδίῳ μόνις ὑπερβαίνει τὰς 10000.

Πρὸς τούτοις δὲ σπουδαίως ὑποστηρίζεται ἡ παρισιανὴ ἀστυνομία ὑπὸ τῶν χωροφυλακῶν καὶ τῶν „δημοκρατικῶν φυλάκων“, τοὺς ὁποίους βλέπει ὁ ξένος νὰ συνοδεύωσι τοὺς κακούργους καὶ τοὺς ἐγκλημάτας εἰς τὰ διαστήρια ἢ τὰς φυλακάς, νὰ ἴστανται πρὸ τῶν θεάτρων, τῶν καφεπωλείων καὶ τῶν ἄλλων δημοσίων θεαμάτων καὶ νὰ τηρῶσι τὴν τάξιν κατὰ τὰς διαφόρους ἐπισήμους καὶ ἐθνικὰς ἐορτάς. Ὅταν γίνονται τὰ μεγάλα τῶν Παρισίων ἱποδρομια, οὐκ ὀλίγοι στρατιῶται ἐκ τῶν ἐν Παρισίοις ἐδρευόντων συνταγματῶν τίθενται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ παρακωλύηται παντάπασιν εἰς τὸ καθήκον

τοῦ ὁ ἀστυνομικὸς ὁδοφύλαξ. Ὁδὸς ἀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅλους τοὺς εἰς τὸ διαμέρισμά του κατοικοῦντας ἀνθρώπους, ὑπέχει τρόπον τινὰ εὐθύνην δι' ὅλας αὐτῶν τὰς πράξεις καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον σπανίως ἀπολύεται καὶ τῆς θέσεώς του, ἐν ἣ παραμένει 10—15 ἔτη κατὰ μέσον ὄρον. Τὴν νύκτα περιπολοῦσιν οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι πάντοτε ἀνὰ δύο εἰς τὰς πυκνὰς οἰκουμένας συνοικίας, ὁ δὲ ἀρχηγὸς αὐτῶν εἶνε συγχρόνως καὶ φύλαξ τῶν ἡθῶν, καὶ πατὴρ καὶ σύμβουλος τῶν κατοίκων τοῦ τμήματός του. Σήμερον π. χ. παρουσιάζεται ἐμπροσθέν του μία ἀξιοπρεπὴς καὶ κομψὴ ἐνδεδυμένη κυρία, μία κόμισσα λ. χ. ἡ μαρκησία καὶ τὸν καθικετεύει νὰ τῇ προσέλθῃ ἐπίκουρος. Τῷ διηγεῖται, ὅτι ἡ θαλαμηπόλος τῆς εἶπεν ἐν τῷ θυλακίῳ τῆς ἐσθῆτός της μίαν ἐπιστολήν, ἰκανὴν ν' ἀμαυρῶσθαι τὴν ὑπόληψίν της, ζητεῖ δὲ παρ' αὐτῆς χρήματα, ἵνα μὴ ἀνακοινῶσθαι τὰ πάντα εἰς τὸν σύζυγον. Ὁ ἀστυνομικὸς ἐπίτροπος προσκαλεῖ τὴν θαλαμηπόλον καὶ τὴν ἀπειλεῖ, ὅτι θὰ τὴν τιμωρῆσθαι, ἀν γίνῃ πρόξενος σκανδάλου εἰς τὴν συνοικίαν, καὶ πάντοτε σχεδὸν ἐπιτυγχάνει τοῦ ποθομένου σκοποῦ, διότι εἰς πάντας εἶνε γνωστὴ ἡ παντοδυναμία τῆς ἀστυνομίας. Τὴν ἐπιούσαν προσέρχεται εἰς τὸ γραφεῖον του ἡ σύζυγος ἐνὸς ἐργάτου καὶ παραπονεῖται, ὅτι ὁ σύζυγός της καθ' ἑκάστην μεθυσθεῖ καὶ ὀργιζέται κατὰ τοιοῦτόν τινα τρόπον, ὥστε εἶνε φόβος μὴ συμβῆ τι κακόν· ὁ λειτουργὸς τῆς τάξεως ἀμέσως ἐπιτιμᾷ τὸν ἀσχημονοῦντα καὶ τὸν ἐπαναφέρει εἰς τὴν ἐγκράτειαν. Τοιοῦτοτρόπως ἡ παρισιανὴ ἀστυνομία ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου.

Ἄλλ' ἐν τούτοις καὶ τὸ σύστημα τοῦτο ἔχει τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ μειονεκτήματά του, λέγεται δὲ, ὅτι ἐν Παρισίοις ἡ κατασκοπεῖα προσέλαβε τόσο ἐπικινδύνους διαστάσεις, ὥστε ἀντὶ νὰ ἀφελῆσθαι βλάβη μᾶλλον τὴν γενικὴν τοῦ λαοῦ ἠθικὴν. Αἱ ἑκτακτοὶ δαπάναι διὰ τοὺς κατατηνωτάς καὶ τοὺς κατασκόπους ἀνέρχονται ἐτησίως εἰς τρία περίπου ἑκατομμύρια φράγκων! Ἐν ἔτει 1880 διεπράχθησαν ἐν Παρισίοις 52 φόνοι καὶ 104 ἀπόπειρα δολοφονίας — σχεδὸν ὅσοι καὶ ἐν Λονδίῳ, Βερολίῳ καὶ Βιέννῃ ὁμοῦ. Πόσον δὲ ἀσπονδον καὶ ἀμελικτον μῖσος τρέφει κατὰ τῆς ἀστυνομίας του ὁ πληθυσμὸς τῶν Παρισίων, δυνάμεθα νὰ τὸ ἐνοήσωμεν λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ παρελθὸν ἔτος 36 φόνοι διεπράχθησαν κατ' αὐτῶν τῶν ὀργάνων τῆς ἀστυνομίας. Τῷ αὐτῷ ἔτει φυλακίσαις ἐγένοντο περὶ τὰς 40,350, ἐκ δὲ τῶν φυλακισθέντων 36,412 κατεδικάσθησαν. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶνε φοβεροί, διότι ὑπερτεροῦσι καὶ αὐτῶν τῶν λονδινέων, ὅπου ὁ πληθυσμὸς εἶνε διπλάσιος τοῦ παρισιανοῦ.

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῆς γαλλικῆς μητροπόλεως ἡ ἀστυνομία τοῦ Βερολίνου εἶνε κατὰ τὸν ἀριθμὸν πολὺ ἀσθενεστέρη, ὡς ἀποτελουμένη μόνις ἐκ τριῶν χιλιάδων ἀνδρῶν. Ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς ἔχει ἓνα πρόεδρον καὶ ἓνα Διοικητὴν, φέροντα ἐν τῷ στρατῷ τὸν βαθμὸν συνταγματάρχου, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ τὸν διοργανισμὸν τῆς ἔχει ὅμοιον πρὸς τὸν τῆς Παρισιανῆς ἀστυνομίας. Ἐν Βερολίῳ ὑπάρχουσι ὀκτώ μεγάλα ἀστυνομικὰ διαμερίσματα, 71 ἀστυνομικὰ περιφέρειαι, ἐν κεντρικῶν γραφεῖον καὶ μία „πολιτικὴ“ ἀστυνομία. Τοὺς μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων πληροῖνε τὸ κράτος, τὰ λοιπὰ ὅμως ἔξοδα δαπανᾷ ἡ πόλις τοῦ Βερολίνου. Πολλοὶ ἐπήνεσαν, καὶ μάλιστα ξένοι ἀνταποκριταί, τὸν διοργανισμὸν καὶ τὸ σύστημα τῆς γερμανικῆς ἀστυνομίας, δὲν δύναται τις δὲ ν' ἀρνηθῆ, ὅτι πραγματικῶς μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς

ὑπάρχουσιν ἄνδρες δόκιμοι καὶ πεπειραμένοι, ἀλλ' ἐν τούτοις ἔχει καὶ αὐτὴ τὰς ἐλλείψεις της. Ἡ στρατιωτικὴ ἀγροικία, τὸ πνεῦμα τὸ χαμαιζήλον καὶ ἡ περὶ τοὺς τύπους ἀμετρος μικρολογία εἶνε τὰ κυριώτερα σφάλματα, τὰ ὁποῖα παρατηρεῖται εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Βερολίνου.

Εἰς ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις ἀπαιτοῦνται δύο τινὰ νὰ συνεργήσωσι πρὸς ἀνίχνευσιν καὶ σύλληψιν τῶν κακούργων, ἡ σύμπτωσις καὶ πρὸ πάντων ἡ διανοητικὴ ἐξυδέρκεια τῶν κλητήρων, ὅτινες πολλάκις ἐξ ἀφανῶν ὀρμώμενοι περιστατικῶν καὶ συναρμολογοῦντες αὐτὰ πρὸς τὰ διαπραχθέντα ἐγκλήματα, κατορθοῦσι νὰ συλλάβωσι τὸν δράστην. Ἐν Λονδίῳ π. χ. διεπράχθη πρὸ τινων ἐτῶν μέγα καὶ φοβερὸν ἐγκλημα· γέρον τις τοκογλύφος εἶχε δολοφονηθῆ καὶ κλαπῆ ἡ περιουσία του. Ἡ ἀστυνομία δὲν εἶχε λαβὴν τινὰ πρὸς ἀποτελεσματικὴν καταδίωξιν τῶν κακούργων, ἐξ ἀπελπισίας δὲ ὁ ἀναλαβὼν τὴν ὑπόθεσιν ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος μετέβη μὲ τῶν ἡμερῶν πρὸς τινὰ νεκρομάντιν, ἵνα ζητησθῆ παρ' αὐτῆς συμβουλὴν. Φυσικῶς παρὰ τῆς προφητικῆς οὐδὲν ἦτο δυνατόν νὰ μάθῃ, ἀλλ' ὁ κατὰ τύχην προσωπικῶς γνωρίζων αὐτὸν βοηθὸς καὶ ὑπηρετὴς τῆς νεκρομάντεως κατὰ τὴν δευτέραν ἐπίσκεψιν του τῷ εἶπεν, ὅτι, ὡς ἰσχυρὰ ἤρχετο νὰ τοὺς ἐπισκεφθῆ, ἀνθρώπων τις ἴστατο εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρᾶν τῆς ὁδοῦ καὶ τὸν παρατήρηει μετὰ προσοχῆς.

Ὁ μυστικὸς ἀστυνόμος ἤρχισε λοιπὸν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰς ἐπισκέψεις του, κατασκοπεῖον συγχρόνως τὸν μυστηριώδη ἀνθρώπον, ὅστις εὐρέθη ἐπὶ τέλους ὅτι ἦτον ὁ δράστης τοῦ κακούρηματος. Ἐν Παρισίοις νέος τις Ἀμερικανὸς εἶχεν ἀπωλέσει 49 χιλιόφραγκα χαρτονομίσματα. Ἄμα ὡς παρετήρησε τὴν ἀπώλειαν, ἔσπευσε πρὸς τὸν ἀρχιστυνόμον λέγων, ὅτι εἶχε τὰ χρήματα εἰς τὸ θυλάκιον, ὅτε ἐξήρχετο τοῦ καταλύματός του. — „Δὲν ἐπήγατε ἐν τῷ μεταξὺ εἰς κανὲν ἄλλο μέρος; τὸν ἠρώτησεν οὗτος. — Ὅχι... ἀλλὰ σταθῆθαι, καὶ εἰς τὸ βουλαβάρτον τῶν Ἰταλῶν ἐστάθη καὶ ἠγόρασα ἀπὸ μίαν ἀνδοπαλίδα μίαν μικρὰν δεσφίδα ἀνδῶν, τὴν ὁποῖαν ἡ ἴδια μοὶ προσήρτησεν ἐπὶ τοῦ ἐνδύματός μου.“ Εἶτα περιέγραψε τὸ μέρος ἀκριβῶς, ὅπου ἴστατο ἡ ἀνδοπαλίς· ὁ ἀστυνόμος ἐτηλεγράφησε καὶ ἔμαθεν, ὅτι πραγματικῶς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχεν ἐξαφανισθῆ ἐκεῖθεν ἡ κῆρη. Ἄλλ' ὁ ἀστυνόμος τῆς ἄλλης ἐκείνης συνοικίας ἐγνώριζεν, ὅτι αὐτὴ εἶχεν ἐραστὴν καὶ τὸ μέρος, ὅπου οὗτος κατῴκει. Καὶ πάλιν ὁ τηλεγράφος ἐπράχθη καὶ — ἡ κῆρη συνελήφθη ἀκριβῶς καθ' ἣν ὄραν ἠτοίμαζετο ν' ἀναχωρήσῃ μετὰ τοῦ ἐραστοῦ της εἰς Ἀμερικὴν. — Ἐν Νέα Ὑόρκη διεπράχθη πρὸ τινος σπουδαῖα κλοπὴ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων, ἡ δὲ ἀστυνομία εἶχεν ἀφορμὰς νὰ ὑποπτευθῆ, ὅτι οἱ κλέπται ἐφυγον εἰς Παρισίους καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῆ περὶ τούτου τηλεγραφεῖ πρὸς τὴν παρισιανὴν ἀστυνομίαν, ἐξαιτουμένη πληροφορίας καὶ ἀγγέλλουσα, ὅτι αὐθημερὸν ἀναχωρεῖ εἰς Παρισίους εἰς τῶν ὑπαλλήλων της. Ὅτε οὗτος ἐφθάσεν εἰς τὴν γαλλικὴν μητρόπολιν, οἱ κλέπται εὐρίσκοντο ἤδη ἐν ταῖς φυλακαῖς.

Ὅλος ὁ κόσμος θαυμάζει τὰ κατορθώματα τῶν ἀνθρώπων τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας καὶ τῶν κατασκόπων της, ἀλλ' ὀλίγοι γνωρίζουσι τὰς περιπετειὰς καὶ τὰ παθήματα τῶν ὀργάνων τούτων τοῦ νόμου, τὴν ὑπομονήν, μεθ' ἧς ἡμέρας καὶ νύκτας ὀλοκλήρους δαπανῶσι διὰ νὰ ἀγρεύωσι τὸν διαφεύγοντα αὐτοὺς κακούργον, τὰς μεταμορφώσεις καὶ τοὺς μεταμφισμούς, εἰς οὓς ὑποβάλλονται διὰ νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ ποθομένου.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ.

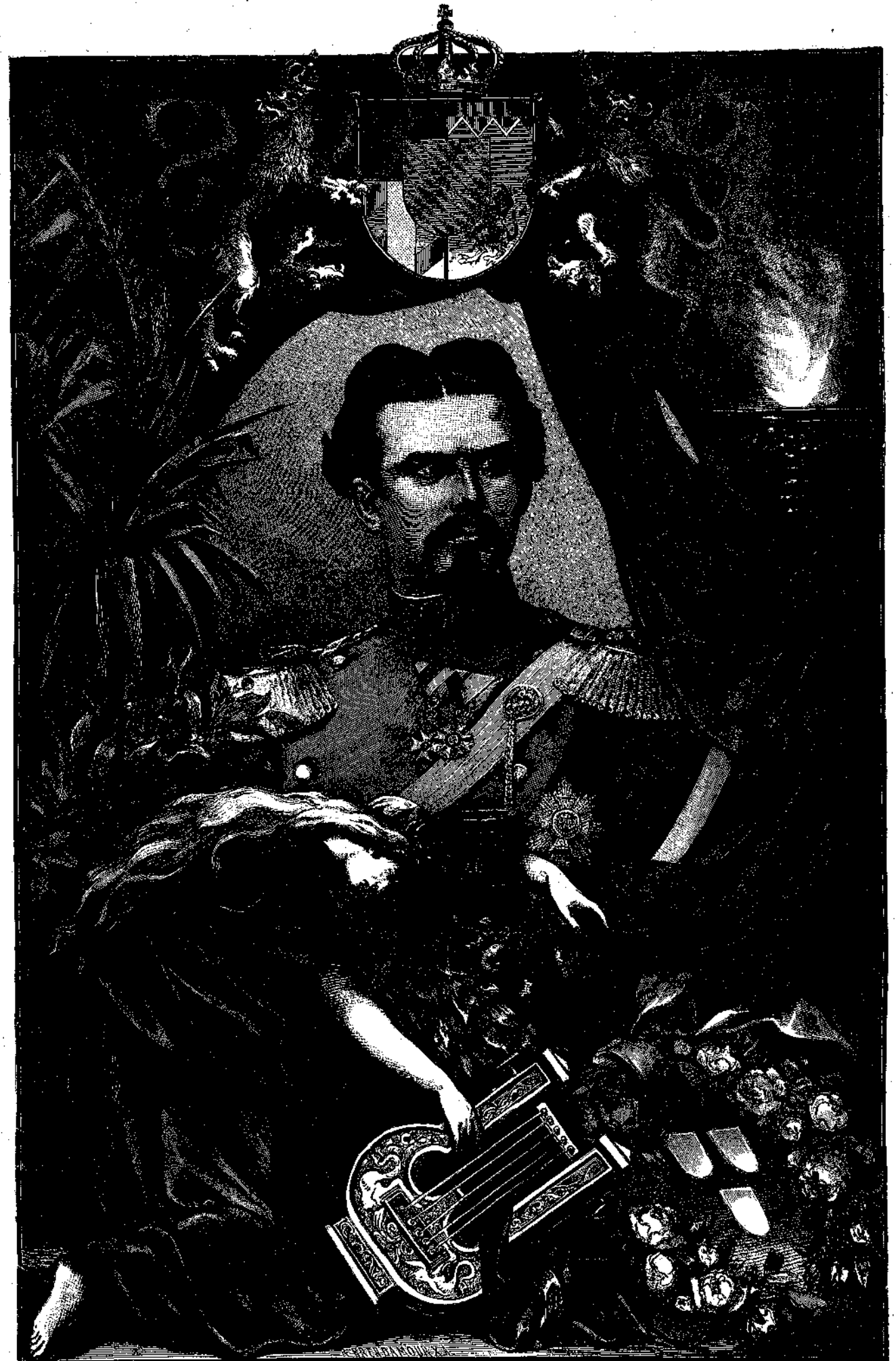
Οὐδεις ἀρνείται ὅτι τὸ γάλα ἀποτελεῖ τὴν κυριωτέραν καὶ ὠφελιμωτέραν τροφήν τοῦ ἀνθρώπου καὶ μάλιστα κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς σωματικῆς αὐτοῦ ἀναπτύξεως. Τὸ γάλα τῆς μητρὸς τρέφει καὶ ἐνισχύει τὸ νεογέννητον βρέφος καὶ τὸ καθιστᾷ ἱκανὸν ν' ἀντιστή εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἐπιρροίας, εἰς ἃς ἐκτίθεται ἅμα τῇ ἐμφανίσει του εἰς τὸν κόσμον. Οὐδεις ἀρνείται ἐπίσης, ὅτι πολλακίς ἕνεκα ἐκτάκτων λόγων καὶ περιστάσεων ἡ μήτηρ ἀδυνατεῖ νὰ παράσχη εἰς τὸ τέκνον τὴν μόνην φυσικὴν καὶ ἀπαραίτητον τροφήν του, τὸ ἐκ τῶν μαστῶν τῆς γάλα, καὶ ἐπομένως ἀναγκάζεται νὰ καταφύγῃ εἰς ἄλλα τρόφιμα διὰ τὸ θηλάζον βρέφος τῆς, ἐπιτήδεια κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἦττον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν μητρικὴν ἀμβροσίαν. Ἄλλ' ἀτυχῶς οὐδὲν ἐκ τῶν ἄλλων θρεπτικῶν μέσων εἶνε, κυρίως εἰπεῖν, ἱκανὸν καθ' ὅλοκληρίαν ν' ἀναπληρώσῃ τὰ κενά, τὰ ὅποια εἶνε φυσικὸν ἐπακολούθημα τῆς ἐλλείψεως τοῦ μητρικοῦ γάλακτος, ἡκιστα δὲ πάντων τούτων τὰ τεχνητὰ ἐκείνα καὶ ἐνίοτε ἀπροσφύεστατα μίγματα, τὰ ὅποια ποικίλοι τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν ἐθνότητά ἐφευρέται διατυμπανίζουσι καθ' ἐκάστην διὰ τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ὡς τὰ μόνα κατάλληλα θρεπτικά μέσα πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ μητρικοῦ γάλακτος. Οἱ ἰατροὶ μᾶς λέγουσιν, ὅτι ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων μόνον τὸ βόειον γάλα κατὰ τινὰς περιστάσεις ἔχει τὴν αὐτὴν ὡς ἔγγιστα θρεπτικὴν δύναμιν, ἣν καὶ τὸ τῆς μητρὸς, καὶ τοῦτο συνιστᾷ πανταχοῦ εἰς κοινὴν καὶ θαυμάσιον χρῆσιν. Διότι τὸ βόειον γάλα εἶνε πραγματικῶς ἕνεκα τῶν ἐν αὐτῷ εὐπέπτων οὐσιῶν ὄχι μόνον τὸ ἄριστον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὸ συμφερότατον πάντων τῶν ἄλλων τροφίμων διὰ τὴν ἐφηβίαν του. Καὶ ἄλλαι τροφαί, ὡς ὁ ἄρτος καὶ τὰ ὄσπρια, εἶνε ἐφθνηαί, ἐν τούτοις ὅμως διὰ ν' ἀποβῶσι τελεία τροφή, χρήσιμος εἰς τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν, ἔχουσι ἀνάγκη καὶ ἄλλων συμπληρωματικῶν οὐσιῶν, ἰδίᾳ δὲ λίπους. Εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἡλικίας ἔτος ἐξαρκεῖ τὸ γάλα ἐντελῶς πρὸς διατήρησιν καὶ αὔξησιν τοῦ σώματος, βραδύτερον ὅμως ἔχει καὶ αὐτὸ ἀνάγκη νὰ συμπληρωθῇ δι' αλεύρου, ἢ ἄρτου, ἢ, ἂν πρόκηται νὰ δαπανηθῶσι πολλαὶ τοῦ σώματος δυνάμεις, λίπους ἢ λιπιδίων οὐσιῶν. Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους παρατηρεῖται, ὅτι τὸ δημόσιον πράγματι ἤρχισε νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν τοῦ βόειου γάλακτος, συνέπεια δὲ τῆς ἐκτιμήσεως ταύτης εἶνε, ὅτι ἤρχισε νὰ τὸ καταναλίσκῃ εἰς ὅλον ἐξοχῶς ποσότητος. Ὅσον ὅμως περισσότερο γενικεύεται τὸ βόειον γάλα ὡς τροφή τοῦ λαοῦ καὶ τῶν μικρῶν παιδιῶν, ἄλλο τόσο περισσότερο πρέπει νὰ καταβάλληται προσοχὴ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐξ αὐτοῦ κινδύνων, τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει μόνον οἱ ἰατροὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ γαλακτοπῶλαι καὶ πρὸ πάντων αἱ μητέρες νὰ γνωρίζωσι.

Τὸ πρῶτον ἐπικίνδυνον στοιχεῖον, το ὁποῖον ἀποβαίνει βλαβερὸν μόνον εἰς τὰ μικρὰ παιδιά καὶ εἰς τοὺς ἀσθενῆ τὴν πέψιν ἔχοντας ἡλικιωμένους, τὸ ἔχουσι ἀπὸ κοινοῦ ὅλα τὰ βόεια γάλακτα, εἶνε δὲ τοῦτο ἡ τυρίνη των, ἥτις ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ μεταβάλληται ἐν τῷ στομάχῳ εἰς πυκνὴν πλακοῦντα ἢ βῶλον, ἐν ᾧ ἡ τυρίνη τοῦ μητρικοῦ γάλακτος μετασχηματίζεται εἰς λεπτὰ καὶ εὐδιάλυτα ἐναυωρήματα. Τὰ διὰ βόειου γάλακτος τρεφόμενα βρέφη ἐκνεοῦσιν ἐπομένως σχεδὸν τακτικῶς στερεοὺς καὶ λευκοὺς βῶλους, ἐν ἃς, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνι διαμονὴν των, πολλα-

κίς συμβαίνοσι διάφοροι μεταβολαί, ἐνοχλοῦσαι τὰ μικρὰ, διαταράσσουσαι τὴν θρέψιν των καὶ παράγουσαι νόσους συνηθεστάτας μὲν, ἀλλ' οὐχὶ σπανίως ἐπικινδύνους εἰς τὸν ἀδύνατον αὐτῶν ὁργανισμὸν.

Ὁ δεύτερος κίνδυνος προέρχεται ἐκ τῆς κακῆς τοῦ γάλακτος ποιότητος ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκρίσει. Ἡ σύνθεσις καὶ τὸ ποῖον αὐτοῦ ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τοῦ γένους, καὶ ἀπὸ τῆς ἡλικίας, καὶ ἀπὸ τὴν τροφήν, καὶ ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς υγείας τῆς ἀγελάδος. Αἱ μεγαλειότεραι ὅμως βλάβαι εἶνε δυνατὸν νὰ προέλθωσιν ἐκ τῶν μεταβολῶν, ἃς πάσχει τὸ γάλα, καὶ καλὸν ἂν ᾖνε ἀκόμη, μετὰ τὴν ἀμελίαν. Τὸ κοινὸν γάλα δὲν ἔχει οὔτε ὀξείαν, οὔτε βασικὴν τὴν ἀντιδρασιν. Εἰς κυανῶν χάρτην ἡλιοτροπίου δίδει μίαν ἐρυθρὰν πικρὰν ὑπόχρωσιν, ὑποκύανον δέ, εἰς ἐρυθροῦν φύλλον χάρτου, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου, καθ' ὃν τὸ γάλα ἐστάθη, ὡς λέγομεν, τὸ ἐρυθροῦν χρῶμα γίνεται ζωηρόν, ἐξαφανίζεται δὲ παντελῶς τὸ κυανῶν· τὸ γάλα ἔχει τὴν γεῦσιν ὀξείαν, κατὰ τὸν βρασμὸν δὲ συμπυκνοῦται καὶ συμπήγνυται ἢ ὅλη βρευστῇ ὄλη, ἀφ' ἧς ἀποχωρίζεται τὸ τυρόγαλον. Μέρος τι τῆς ἐν τῷ γάλακτι ζακχαρώσεως μετασχηματίζεται εἰς γαλακτικὸν ὀξύ, αὐτὸ δὲ πάλιν ἐνοῦται πρὸς τὸ ἀλκάλιον τὸ περιέχον ἐν διαλύσει τὴν τυρίνην, αὐτὴ δὲ τέλος ἀποχωρίζεται. Ἡ ζύμωσις αὐτῆ προκαλεῖται δι' ἰδιαιτέρων μικροσκοπικῶν βακτηριδίων, τὰ ὅποια ἐκ τῶν ἐξω εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ γάλα καὶ ταχέως πληθύνονται ἐντὸς αὐτοῦ. Ἄν πίνωμεν τὸ γάλα, καθ' ὃν χρόνον συμβαίνει ἡ ζύμωσις αὐτῆ, πρέπει νὰ ἤμεθα βέβαιοι, ὅτι εἰς ἡμᾶς μὲν πολλαίς, εἰς δὲ τὰ μικρὰ παιδιά πάντοτε, θὰ προκαλέσῃ ταραχὰς καὶ ἀνωμαλίας εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος, αἵτινες οὐχὶ σπανίως καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωὴν δύναται νὰ ἐκθέσωσιν εἰς σοβαροὺς κινδύνους. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ὀξύγαλα ἢ τυρόγαλα πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀσθενῆ μάλιστα τὴν πέψιν ἔχοντες, εὐκόλως δύναται νὰ τὸ χωνεύωσι, παραδεχόμεθα ὅτι οὐχὶ τὸ γαλακτικὸν ὀξύ, ἀλλὰ τὰ βακτηρίδια εἶνε ἡ ἀρχικὴ ἀφορμὴ τῆς βλαβερᾶς τοῦ γάλακτος ἐπενεργείας. Ἐνίοτε, καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ παρήλθεν ἡ πρώτη θερμὴ τῆς ἐνεργείας τῶν βακτηριδίων, εὐρίσκονται ἐν τῷ γάλακτι ὑπάρχοντες καὶ ἄλλοι μικροὶ μύκητες, καθιστῶντες αὐτὸ μυκῶδες καὶ ἀνούσιον τὴν γεῦσιν. Πρὸς τούτοις, ὅταν μὲν τὸ γάλα στάσιμον καὶ πήγνυται, σχηματίζονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του φυσαλίδες καὶ σωρείαι νηματοειδῶν μυκήτων, διαφόρων τὸ εἶδος καὶ ὁρατῶν διὰ τοῦ μικροσκοπίου, οἵτινες, μεταφυτευόμενοι διὰ τοῦ διεφθαρμένου τούτου γάλακτος εἰς τὸ στόμα τοῦ θηλάζοντος βρέφους, παράγουσιν ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ἐπιφανείας νοσηρὰς καταστάσεις καὶ προκαλοῦσιν ἐπικινδύνους ταραχὰς εἰς ὅλον τὸν ὁργανισμὸν.

Ἐνίοτε μετὰ δώδεκα ἕως εἰκοσιτέσσαρας ὥρας σχηματίζονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ γάλακτος μικρὰ κυανόχροα σημεῖα ἢ στίγματα, ταχέως μεγεθυόμενα καὶ συννεοῦμενα πρὸς ἄλληλα, οὕτως ὥστε ἐντὸς ὀλίγου χρόνου πᾶσα ἡ τοῦ γάλακτος ἐπιφάνεια φαίνεται κυανῇ, μετὰ τινὰς δὲ ἡμέρας ἔχει ὄψιν πρασίνην ἢ ἐρυθρὰν. Καὶ τὸ κυανόχρονον τοῦτο γάλα εἶνε ἔργον ἀφανῶν τινῶν καὶ βακτηριδιομόρφων σχιζομυκητῶν, οἵτινες, αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἀχρῶοι, διὰ τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ γάλακτος παράγουσι τὸ σκοπτον τοῦτο χρῶμα. Ἐν γένει τὸ γάλα δὲν ἔχει μόνον τὴν ιδιότητα νὰ παρέχῃ

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Β'. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ.

† τῇ 1/13. Ἰουνίου 1886.

τροφήν και έδαφος πρόσφορον εις την ανάπτυξιν και των πολλαπλασιασμών όλων δια του μικροσκοπίου γνωστών ήμιν μικροοργανισμών, αλλά προς τούτους έχει και το καλον ιδίωμα να μεταφέρει από άνθρωπον εις άνθρωπον και άλλους άγνωστους είςτι μικροοργανισμούς, εκτός δε τούτων και όλα τα εις τους σχιζομόκητας αναγόμενα σπέρματα των κολλητικών νοσημάτων. Τούτο παρετηρήθη ήδη επανειλημμένως εις την σκαρλατίαν, τον τυφον και την χολέραν, ύφ' ών προσεβλήθησαν άνθρωποι μεταχειρισθέντες τα δοχεία, εξ ών οι άσθενείς έπινον το γάλα των. "Οτι και η άτμοσφαιρα των χώρων και τα δοχεία, εν οίς διατηρείται το γάλα, έχουν μεγάλην επί της ποιότητος αυτού επιρροήν, δεν έχομεν ανάγκην να το αποδειξώμεν ενταύθα, διότι και πριν η ακόμη γνωσθών οι μικροσκοπικοί οργανισμοί ήτο γνωστόν, ότι αι προειρημένα μεταβολαί δεν ήτο δυνατόν να προκληθώσι, παρά δι' ιδιαιτέρου, εν τώ γάλακτι δικαιωμένου, μύκητος. Μεγάλη πρέπει να καταβάλληται φροντίς, όπως αι μάνδρα και αι γαλακταποθήκαι ώσι πάντοτε καθαρά, έτι μεγαλειότερα προσοχή περι την εκλογήν των δοχείων, πρό παντός δε πρέπει ν' αποφεύγονται τα ζύλινα, τα όποια ένεκα των ανωμαλών και πορωδών παρειών των ουδέποτε είναι δυνατόν να καθαρισθώσιν έντελώς και επομένως ταχύτερον ζυμοῦται και φθείρεται εν αυτοίς το γάλα. Έπίσης και τα εκ μετάλλου δοχεία δεν είναι κατάλληλα προς διατήρησιν του γάλακτος, την δε κακήν των επενέργειαν εκδηλοῦσι πολλάκις κατά τον άπαισιώτατον τρόπον.

Αλλά πώς λοιπόν πρέπει να προφυλασσώμεθα από των εκ του γάλακτος κινδύνων; Το ζήτημα είναι αληθώς σπουδαιότατον, δι' ήμās δε, τους Ανατολίτας, είναι προς το παρόν έντελώς άλυτον. Και δια πολλούς μεν και άλλους λόγους είναι άλυτον, πρό πάντων όμως, διότι παρ' ήμιν υπάρχει έλλειψις νομοθετικῶν περι τούτου διατάξεων, αυστηρῶς εφαρμοζομένων, υπάρχει έλλειψις συναισθήσεως των υπό της κοινωνίας εις τα καθ' έκαστα άτομα επιβαλλομένων καθηκόντων, πολλή δε είναι τούναντίον η υπάρχουσα ολιγωρία και άμεριμνησία περι των έμπροσθεν μας συμβαινόντων. Είς άλλους όμως τόπους άλλως έχουν τα πράγματα, εν δε τή Γερμανία π. χ. υπάρχει εν ισχύι νόμος, καθ' όν δι' εξαμήνου φυλακίσεως και πληρωμής 2000 φράγκων τιμωρείται πās ο πωλών τρόφιμα, τα όποια είναι εφθαρμένα η νενοθυμμένα, έτι δε αυστηρότερον τιμωρείται πās όστις πωλεῖ αντικείμενα, τα όποια γνωσκει ότι δύνανται να βλάψωσι την υγίειαν των ανθρώπων. Και η απλή μόνον απόπειρα τιμωρείται αυστηρῶς, αν δε δι' αὐτῆς έβλάβη άνθρωπος τις, τιμωρείται ο πωλήσας την βλαβερὰν τροφήν δια πενταετοῦς εἰρκτῆς, αν δ' απέναντί τις εκ των αγορασθέντων εφθαρμένων τροφῶν, καταδικάζεται ο πωλήσας αὐτάς εις δεσμά ισόβικα. Και εν τούτοις παρ' όλην την αυστηρότητα των

νόμων τούτων, παρ' όλην την επαγούρησιν των οργάνων της αρχῆς, οργάνων έχόντων και γνώσεις πολλές και πλήρη συναισθήσιν των ιδίων καθηκόντων, συμβαίνουσιν ενταύθα καθ' εκάστην παραβάσει αξιοτιμώρητοι. Αλλά και αν ακόμη υποτεθῆ, ότι παν το αγοραζόμενον γάλα είναι υγιές και άμειπτον, χρέος εκάστου αγοραστοῦ είναι να καταβάλλη πāsαν προσοχήν, αφ' ου το αγοράση και το μεταφέρει εις την οικίαν του, να το διατηρή επίσης καλῶς έντός καταλλήλων δοχείων, επειδή είναι αποδεδειγμένον, ότι και μετά την αγοράν το γάλα δύναται να υποστῆ τās βλαβερὰς μεταβολάς, περι ών ομιλήσαμεν εν τοίς άνωτέρω. Έπειδή οι επικίνδυνοι σχιζομόκητες και οι άλλοι μικροοργανισμοί δύνανται να γεννηθώσι και να πολλαπλασιασθώσιν όπου αν υπάρχει οργανική ακαθαρσία, επί των άπομεινάρων των τροφῶν, έντός σκοτεινῶν και υγρῶν χώρων, τα δε σπέρματά των μεταδίδονται δια του αέρος, πρέπει το γάλα επομένως να διατηρηται έντός ξηρῶν, ευαέρων, καθαρῶν και μη έχόντων κονιορτόν χώρων. Το δια παιδιά ώρισμένον γάλα πρέπει προς τούτους ν' αποστέλλεται και να φυλάττεται έντός δοχείων εκ πορσελλάνης η ύάλου, καλῶς κεκλεισμένων. Η θερμότης πολυ συντελεῖ εις την ανάπτυξιν των εν τώ γάλακτι μυκήτων, υποβοηθεῖ δε και την άποσύνθεσιν αὐτοῦ, ανάγκη επομένως να διατηρηται το γάλα πάντοτε δσον ένεστι ψυχρόν. Δι' ισχυράς αὐτοῦ αποψύξεως άμέσως μετά την άμελξιν μέχρι 2 βαθμῶν δύναται το γάλα να μείνη επί τινα χρόνον άμετάβλητον, όπωςδήποτε όμως η ψυχρότης παροδικῶς μόνον δύναται να παρακωλύσῃ την ανάπτυξιν των σπερμάτων των μικροοργανισμῶν, εν ω να τους φονεύσῃ δύναται μόνον η θερμότης. Αφ' ου δε δι' ισχυράς και διαρκούς θερμάνσεως δύναται να καταστραφώσιν ου μόνον οι κυρίως γαλακτώδεις μύκητες, αλλά και οι πλείστοι των άλλων μικροοργανισμῶν, οίτινες διαφθείρουσι το γάλα, δυνάμεθα, θερμαίνοντες πάντοτε αὐτό, ν' αποφυγώμεν κατά μέγα μέρος τους εξ αὐτοῦ κινδύνους και μάάλιστα να παρέχωμεν εις τα παιδιά μας εν πάσῃ περιπτώσει τροφήν καλήν, εύπεπτον και σχετικῶς εφθνήν. Αλλά και εν τῇ περιστάσει αὐτῇ δεν πρέπει να λησμονώμεν την καθαριότητα και την απολύμανσιν των δοχείων, εν οίς διατηρείται και δίδεται το υγρόν προς πόσιν, διότι πολυ εύκολον είναι να υποστῆ τās επιβλαβεῖς εκείνας μεταβολάς, εις ας υποκειται και το κοινόν γάλα.

Συνοφίζοντες λοιπόν τα άνωτέρω λέγομεν, ότι μεγάλη προσοχή δεόν να καταβάλληται περι τίν προμήθειαν και διατήρησιν του γάλακτος εν τῇ οικίαι. Η διατήρησις αὐτοῦ δι' αποψύξεως η έντόνου θερμάνσεως το καθιστᾷ αξιόλογον τροφήν ου μόνον των μικρῶν παιδιῶν και των άσθενῶν, αλλά και των υγιῶν ηλικιωμένων.

Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ.

(Διήγημα.) (τέλος.)

Εκτός τῆς οικογενείας Ράτς συνώιδευσαν την νεκράν εν συνώλῳ πέντε μόνον πρόσωπα: εις παρηγημένον αξιωματικῶς των δημοσίων μέσων της συγκοινωνίας, φέρων λίαν άπραγματιέμον ένδυμα και ξεθωριασμένον παρσάμιον του Στανισλάου περι τον τράχηλον, εἶτα ο βοηθός του έπιμηλητοῦ του διαμερίσματος εκείνου, μικρός το ανάστημα άνθρωπος με ταπεινόν πρόσωπον, άλλ' άρπακτικῶς φθαλαμῶς, κατόπι εις ηλικιωμένον κύριον με κομηλωτόν μανδύαν, εἶς παχύσαρκος ίχθυοσώλης φέρων κυανᾶ

ένδυματα έμπορου (αὐτός ο άνθρωπος ανέδιδεν ισχυράν δαμην ίχθύων) και τέλος η ταπεινότης μου. Η άπουσία του ώραίου φύλου — διότι τās δύο θείας της Έλεονώρας, τās αδελφάς του άλλαντοπώλου, ως και κυφόν τι γεροντοκόριτσον με γαλάζια γυαλιά επί της κυανοχρόου βινῆς της δεν ήδύνατο τις να θεωρήσῃ ως ανεπιπρόσπους αὐτοῦ — η άπουσία λοιπόν γυναικῶν και όμηλικῶν νεανίδων κατ' αρχάς έκαμεν ἐπ' ἐμοῦ έντύπωσιν, μετ' ολίγον όμως εκκέφθη, ότι η Σουσαάνα ένεκα του χαρακτήρος της,

της ανατροφῆς και του παρελθόντος της δεν ήτο δυνατόν να έχη φίλας εις τον κύκλον εἶχε μέχρι τούδε ζήσει.

Είς την εκκλησίαν εἶχε συναθροισθῆ άριστόν πλήθος. Το πλείστον όμως αὐτοῦ αποτελεῖτο εξ άγνωστων ανθρώπων, ως ήδύνατο τις να πεισθῆ εκ τῆς εκφράσεως των προσώπων των. Η ακολουθία δεν διήρκεσε πολυ. Ηπίρσμον μόνον ότι ο κύριος Ράτς εξακολούθηκως έσταυροκοπέτο, ώς αν να ήτο ορθόδοξος Ρώσος. Έπίσης συνώιδευσεν ένιστε χαμηφώνως και την μελωδίαν των διαφόρων τροπαρίων.

"Οταν τέλος ήλθε το "Δεῦτε τελευταίον άσπασμόν", εἶπὼ έκαμα βαθεῖαν υπόκλισιν πρό της νεκρῆς χωρὶς να τῇ δώσω τον ειδιαμένον άσπασμόν. Ο κύριος Ράτς όμως εξετέλεσε το φρικώδες τούτο έδος έλευθέρως και άφελῶς και προσεκάλεσε τον παρασημοφόρον αξιωματικῶν να πράξῃ το αὐτό μετά τῶσον φιλοφρονητικῆς υποκλίσεως, ώς αν τάχα να τον προσεκάλει εις συμπόσιον. Έπειτα ήρπασε τα τέκνα του υπό την μασχάλην και κατά σειρὰν τās εσχάσεν, ίνα άσπασθῶσι και ταῦτα την νεκράν. "Οτε η Έλεονώρα ήπασθη την Σουσαάναν εξεργάγη αίφνιδίως εις κλαυθμούς, ήσυχασεν όμως μετ' ολίγον και άδιακόπως ήρώτα ψιθυρίζουσα: "Πού ήβαλα το κουβέρι μου;"

Ο Βίκτωρ ίστατο παρακλιείως και ήδελεν, ως έφαινετο, δια της λίαν αξιοπεπῶς στάσεως του να κάμῃ να έννοήσουν πόσον αὐτός ήτον ονώτερος όλων τούτων των έθιμῶν και ότι εξετέλει μόνον εν καθήκον. Τῇ μεγαλειότεραν συμπάθειαν επέδειξεν ο ήλικιωμένος κύριος με τον κομηλωτόν μανδύαν. Πρό δεκαπέντε περίπου ετών ήτο χωρομέτρης εις την επαρχίαν Ταμπόφ και έκτοτε δεν είχαν επανίδει τον κύριον Ράτς. Την Σουσαάναν δεν έγνωριζε καθόλου, είχαν όμως κατορθώσι να εύρη εύνοικήν περίστασιν και να πῆθ δύο ποτήρια οίνουνεύματος εις το τραπέζι.

Και η θεία μου εἶχεν εἶδει εις την εκκλησίαν. Εἶχε μάθει, — άγνωστῶν τίν τρόπῳ, — ότι η μακαρίτης ήτον η δια νικτῆς επισκεφεθεῖσά με κόρη. Και τούτο την ένεβαλεν εις άπερίγραπτον ταραχήν. Να υποπτευθῆ ότι εἶπα ήμιν ένοχος κακής πράξεως τῇ ήτον έντελῶς άδύνατον, αφ' ετέρου όμως και δεν ήδύνατο να εξηγήσῃ την παράδοξον ταύτην αλληλογίαν των περιστάσεων. Ίσως έφανταζετο ότι η Σουσαάνα εξ έρωτος προς εμε απέφασσε να συντοκονησῃ. Εἶχε λοιπόν ένδυσθῆ τα πλέον μέλινα ένδυμάτα της. Με συντετριμμένη καρδίαν και θερμά χέουσα δάκρυα γονυπετῆς προσήγετο ύπέρ της ψυχῆς της αποθανούσης και εις το τέλος της ακολουθίας έδυσίασε και μίαν μεγάλην λαμπάδα.

Και η "Σουσαάνα" εἶχεν εἶδει και προσήγετο, με παρετήρει δε τώρα καθ' όλον τον καιρον μετά προσοχῆς και . . . έφρικία. Δυστυχῶς το γεροντοκόριτσον αὐτό δεν ήτον άδιάφορον προς εμε! "Οταν εξήλθομεν τῆς εκκλησίας η θεία μου διένειμεν εις τους πτωχοῦς της χρήματα, περισσότερα των δέκα βουβλίων.

Τέλος ήλθε και η στιγμή της εκ του ναοῦ εκφορῆς του λειψίνου. Διακοῦσις της ακολουθίας δεν είχαν το βάρος να άπεινίσω το χαρακταριστικῶς της νεάνιδος. "Οσάκις όμως τα βλέμματά μου ταχέως παρήρχοντο άνωθεν αὐτῶν, μοι έφαινετο ως αν να μοι εἶλεγον: "Δεν ήλθε! δεν ήλθε!"

"Οτε δε ήτοιμάζοντο να κλείσωσι το φέρετρον, ετόλμησα πλέον και . . . έρριψα ταχυ βλέμμα επί της νεκρῆς.

— Δια τί έκαμες αὐτό; ήρώτησα άκουσίως. "Δεν ήλθε! δεν ήλθε!" αντίχρησε τελευταίαν φοράν εις τα όττα μου. "Ολίγα τινά σφυροκοπήματα και τα πάντα έτελειώσαν.

XVII.

Ηκολουθήσαμεν το φέρετρον εις το νεκροταφεῖον. Τεσσαράκοντα περίπου άνθρωποι άπετέλουσιν την νεκρικῆν συνοδείαν. Έπὼ μίαν ώραν έβαίνομεν ταλαιπωρούμενοι υπό της κακοκαιρίας. Ο Βίκτωρ καθ' εἶδόν επέρη άμάξης, εν ω ο κύριος Ράτς γενναίως επροχώρει δια της τηκομένης χιόνος.

Καθ' όμοιον τρόπον θα περιπάτηι επί της χιόνος και την έσπέραν εκείνην, καθ' ήν μετά την μοιραίαν συνάντησιν του Συμεών και της Σουσαάνας εν θριάμβῳ απῆγε την δυστυχῆ κόρην. Η κόμη και αι όφρες του άπομάχου εκάλυπταντο υπό νιφάδων χιόνος. Ένιστε εξέπεμπε ήσρον βήχα, άλλ' άμέσως πάλιν ήνται νέας δυνάμεις, αι μελαγχροναι παραιαί του έστογγυλοῦντο και ύπερηφάνως εξακολουθεῖ να βαίνει προς το έμπρός. Τῇ αληθείαι, ήδύνατο τις να πιστεύσῃ, ότι εἶπα! Άκουσίως ένεδυμούμην τους εν τῷ τετραδίῳ λόγους εκείνους της Σουσαάνας: "Μετά τον θάνατόν μου η σύνταξις μεταβιβάζεται εις τον Δαμιανόν Ράτς!" Τέλος εφθάσαμεν εις το νεκροταφεῖον και επλησιάζομεν εις τον πρό ολίγον δρυχθέντα τάφον. Άπηγγέθησαν και αι ύσταται εύχαί. "Ολοι επάγονον, όλοι εβιάζοντο. Δια σπονδίας κατεβίβασαν το φέρετρον εις τον χιόνον τάφον, έπειτα δε ήρχισαν να βίπτωσι χείμα επ' αὐτοῦ. Και εις την ύπόθεσιν ταύτην ο Κύριος Ράτς έδωκε δαίμα της γενναίφυχίας του. Με τῶση

ταχύτητα, με τῶση δύναμιν και δεξιότητα έρριπτε βάλους χιόνου επί του φερέτρον, τῶσον τολμηρῶς προσέετεινε συγχρόνως τον ένα πόδα και έσπευδε και με χείρας και πόδας να κλύσῃ την γῆν επί της νεκρῆς — ώστε, με την αληθειαν, δεν ήδύνατο να ήνε δραστηριώτερος, αν τῷ επετρέπετο να απολαύσῃ την ήδονην του να λιθοβολῆσῃ τον άσπονδότερον έχθρον του. "Οπως και εν τῇ εκκλησίαι προηγουμένως, οὔτω και ενταῦθα ο Βίκτωρ ίστατο ολίγον άπωτέρω. Περιετυλίχθη εις τον μανδύαν του και έτραβε δραστηρίως τον μύστακά του. Τα λοιπα τέκνα του Ράτς έμιμούντο με προθυμίαν και ζῆλον τον πατέρα των. Μεγάλη των διασκέδασις ήτο να βίπτωσιν άμμιον και χείματα και μάάλιστα αφ' ου δεν τοίς ήτον άπηγορευμένον.

Έντός ολίγου χρόνου εις την θέσιν του τάφου ύφούτο μικρός λόφος. "Ητοιμαζόμεθα ν' απέλθωμεν του νεκροταφεῖου, ότι ο κύριος Ράτς άφηνε έστραφῆ προς τ' άριστερα ως στρατιώτης, έκρουσε δια τῆς παλάμης το ίσχιον και ανήγγειλεν εις ήμās "τους άνδρας", ότι προσκαλεῖ ήμās και τους "άγιους πατέρας" εις εν "μνημόσυνον γεῦμα", το όποιον παρεσκευάσθη τῇ φρονεῖδι του "έντιμότητος Σιγισμουίνδου Σιγισμουίνδου" και θο παρετέθη εις την μεγάλην αἴθουσαν ενός πλησίον κειμένου και "πολυ καθῶς πρέπει" ξενοδοχείου.

Εἶγον ταῦτα, μάς έδειξε συγχρόνως τον βοηθόν του επαρχιακοῦ επιθεωρητοῦ και προσέειπεν, ότι αὐτός, ο κύριος δηλαδή Δαμιανός Ράτς, με όλον του το βαθύ πένθος και το λουθηρανικόν δόγμα, ως άκρανιστά και γνήσιος Ρώσος, εκτιμᾷ και σεβεται ύπέρ παν άλλο όλα τα αρχαία ρωσικά έθιμα.

— Η σύζυγός μου, εξακολούθησε, και αι κυρίαί, αι όποια έλαβον μέχρις εἰδῶ τον κόπον, δε εύδοκῶσιν να επιστρέψωσιν εις την οικίαν, ήμεῖς όμως, ήμεῖς οι κύριοι, ήμεῖς θα άναμνησθώμεν παρὰ την λιτήν τάπεζαν της σπιτῆς της σήμεραν εν Κυρίῳ κοκομημένης δούλης του Θεοῦ.

Η πρόσκλησις του κυρίου Ράτς εγένετο δεκτῆ μετά ελικρινούς συμπαιθείας. Οι "άγιοι Πατέρες" αντήλλαξαν άμοιβαίως πολυσημάντα βλέμματα και ο αξιωματικῶς των δημοσίων μέσων της συγκοινωνίας εδῶπευσε τον Δαμιανόν και τον απέκάλεσε θερμῶν πατριώτην και ψυχῆν της συναναστροφῆς.

Μετέβημεν εις το ξενοδοχείον. "Εν τινι μακροῦ, πλατεῖ και δίωκον κενῷ διαμετρίῳ της δευτέρας οροφῆς του ίστανο δύο τράπεζαι, κεκαλυμμένηι υπό φιαλῶν, πινακίων και φαγητῶν και περικυκλωμένηι υπό πολυαριθμῶν καθισμάτων. Αι αναθυμιάσεις τῆς κωπῆς αόβηστος, δι' ης εἶχον επηρσιθῆ πρό ολίγου οι τοῖχοι, συννοούμενα μετά των ατμῶν του οίνουνεύματος και της όσμης του έλαιου εἰσεδουον εις τās θῆνας των εισερχομένων και άνέκοπτον προς στιγμήν την άναπνοήν. Ο "έντιμότητος Σιγισμουίνδου" ως τελετάρχης οδήγησε τους ίερέας εις την τιμητικῶν θέσιν, όπου κυρίως παρετέθησαν νηστήσιμα φαγητά. Αφ' ου δε εκάθησαν και οι λοιποί, ήρχισεν το συμπόσιον. Τῇν λέξιν "συμπόσιον" επεδύμωμεν να μη την μεταχειρισθῶ, άλλδ δεν γνωρίζω δυστυχῶς άλλην δυναμένην να χαρακτηρίσῃ τῶσον κυριολεκτικῶς το πράγμα. Κατ' αρχάς έβρισαν το πάντα εν ήσυχία και μάάλιστα εν σωπῇ και κατηφείῳ τρόπῳ τινά. Τα μασσητικά όργανα ήρχισαν δραστηρίως να εργαζώνται, τα ποτήρια έκνεοντο, άλλ' ενιαχοῦ ήκούοντο και στεναγμοί τινες — άγνωστον πόθεν, εκ του στομάχου η της καρδίας, προσεργάμενοι. Ξυλίθησαν περι του θανάτου, περι τῆς βραχυτύχου του ανθρώπινου βίου, περι της ματαιότητος των επιγείων έπιπέων κτλ. Ο αξιωματικῶς των δημοσίων έργων διηγῆθη εν στρατιωτικῶν μὲν, αλλά και διδακτικῶν άνέκδοτον. Ο προσεστῶς με το καλυμασχιον επήνεσε την διήγησιν ταύτην και ο ίδιος διηγῆθη εν μέρος του βίου ενός πολεμιστοῦ Άγίου, ο δε εφημέριος με την περιποιημένη κόμην έκαμεν ολίγας διδακτικῶς παρατηρήσεις περι της παρθενικής όρετῆς, μη λησιμονῶν εν τούτοις να έχῃ την προσοχήν του πάντοτε εις τα φαγητά έστραμμένην — αλλά μετ' ολίγον μετεβλήθη η όψις των πραγμάτων και των προσώπων. Τα τελευταία ταῦτα ήρχισαν να γίνωνται έρυθρά, αι φωναί εγένοντο διαρκῶς ζωηρότεραι και η εδδυμία άνέκτησε το κράτος της. Κραυγαί διακεκομμένα αντίχουον, θωπευτικά όνόματα διεδεχοντο άλληλα, ως π. χ. "αδελφάκι μου" — "ψυγούλά μου" — "σου γουρουνάκι μου" κτλ. (πράγματα συνήθη εις τους Ρώσους) — εν συντόμῳ όλα αι εκφράσεις, τās όποιας τῶσον έλευθερίως διαπανθ' ο ρωσικῶς λαός, θταν το βῆχη ξῆω. Ο θόρυβος και η ταραχῆ εφθασεν όμως εις το έπακρον, όταν ήρχισαν να κενῶνται αι φιάλαι του καμπανιτου: — εις τῶν προσκεκλημένων έμμετρο την φωνῆν του αλέκτορος, έτερος δε τις έστοιχιμάτισε το ποτήριον, εἶς ου έπιανε, να το μασσησῃ δια των δονόντων και να το καταπῆ. Ο κύριος Ράτς, του όποίου το πρόσωπον δεν ήτο πλέον έρυθροῦν, αλλά κυανούν, και όστις πολυ ήδη εἶχε δορυβήσει και γελάσει, ήγερθη αίφνης τώρα εκ της θέσεως του και εζήτησε την άδειαν να εκφωνήσῃ μίαν προσκαλιάν.

— Ναί, ομιλήσατε! ομιλήσατε! εφώνησαν προς αὐτόν πάντες. Ο γέρων μανδουφορός, ών άλλως τε τώρα εξηλιωμένος καταγῆς, άνεκραί-

γασεν „Εὐγε!“ καὶ ἐκ τῶν προτέρων χειροκρότει τὸν ἀγορητὴν. Ὁ Ράτς ἀνύψωσε τὸ κεφάλιον του καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι προτίθεται διὰ βραχέων, ἀλλὰ „θερμῶν“ λόγων νὰ υποδείξῃ τὰς ἀρετὰς τῆς ὡραίας ἐκείνης ψυχῆς, ἢ ὅποια τὸ „γῆινόν της σκεῖνος“ ἐνταῦθα ἐγκαταλιποῦσα, ἀπέπηγῃ εἰς τὰς αἰθερίας χώρας . . . μᾶς ὠδήσεν . . . Ὁ Κύριος Ράτς ἐδιδώθησεν τὴν λέξιν: μᾶς ἐκρήμισε . . . Καὶ πάλιν τὴν ἐδιδώθησεν: μᾶς ἐρριψε . . .

— Ἄγιε Ἐφημέριε! Ἄγαπητέ μου καὶ ἐπιστήδιέ μου φίλε! ἠκούσθη φωνὴ στανθῆς, ἀλλ' ἐντόνως φθουρίζουσα. Σὺ ἔχεις φοβερὸν λάρυγγα· κάμε μου λοιπὸν τὴν χάριν καὶ πάρε δυνατὰ τὸν ἴσο· τὸ τραγοῦδι: Ζωὴ λαμπρὴ περνοῦμε!

— Σε! σε! Σιωπὴ λοιπόν! Τί σημαίνει αὐτό; ἐφώνησαν οἱ ἄλλοι δαιτημόνες.

. . . Ὅλην τὴν προσφιλῆ οἰκογένειάν της ἔρριψεν, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Ράτς βλέπων αὐστηρῶς τὸν φίλον τῆς μουσικῆς . . . μᾶς ἔρριψεν ἑλους εἰς δίκως διόλου ἀπαρηγόρητον πένθος! Ναί! ἀνέκραξεν . . . Δικαίως λέγει ἡ ῥωσικὴ παροιμία: Ἡ τύχη δὲν λυγίζει, ἀλλὰ σπάνει . . .

— Στάσου! Κύριοι! ἀνέκραξεν αἴφνης μία βραγχὴ φωνῆ ἐκ τοῦ ἄλλου ἄκρου τῆς τραπέζης. Ἐδῶ μοῦ ἔκλεψαν αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὴν χρηματοσακοῦδά μου . . .!

— Αἱ καὶ σὺ γάϊδαρε! ἠκούσθη ἑτέρα φωνὴ καὶ — μπάρτε! ἀντήχησε δεινὸν βράσιμα.

Θεέ μου, τί ἐγένετο πλέον ἐκεῖ! Ἦτον ὡρὴν ἐν ἄγριον θηρίον, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἐνόητε μόνον ἐκινεῖτο καὶ ἤσθμιανεν, αἴφνης νὰ ἔδρασαν τὰς ἀλύσεις του καὶ διὰ τῆς θηριαδίας του ἀνεστάτωσε τὸ πάντα. Ἐφάνετο ὡρὴν ἑλοῖ νὰ ἐπερίμενον κρυφίως τὴν ταραχὴν ὡς φυσικὸν ἔδεσμα καὶ τέλος τῆς εὐωχίας — καὶ ἤρπαζον ἑλοῖ ἐν τῷ ἅμα πᾶν τὸ προσεῦχόν καὶ ἐλάμβανον ἑλοῖ μέρος ἐνεργὸν εἰς τὸν ὄρυβον . . . Ἠνάκρια καὶ ποτήρια καὶ φιάλαι ἐδραῖοντο, ἐχοροπήδων τῆδε κἀκείσε καθίσματα ἀνετρέποντο, αἱ κραυγαὶ ἀντήχουν ὀλονὲν φοβερώτερον, γρόνθοι διέσχιζον ἐπαυειλημμένως τὸν ἀέρα, ἐπενδύθαι ἐκμιμάτιζον ἔνθεν κἀκείθεν — καὶ τὰ βυλοκοπήματα διεδέχοντο ἄλληλα ἄνευ διακοπῆς!

— Κτυπάτε! κτυπάτε! ὠρῆτο μακρυῶδες ὁ γείτων μου, ὁ ἰχθυοπώλης, ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχε μοι φανῆ ἢ φιλησυχώτερος ἀνδρῶπος τοῦ κόσμου — ἐν ἡσυγίᾳ ἑμῶς εἶχεν ἐκκενώσει δέκα ποτήρια — Κτυπάτε!

Τίς ἔπρεπε νὰ κτυπηθῆ καὶ διὰ τίνα λόγον; — καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν ἐγνωρίζεν, ἀλλ' ἐξηκολούθει λυσσωδῶς νὰ ὠρῆται.

Ὁ βοηθὸς τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἐπαθεωρητοῦ, ὁ ἀξιωματικὸς τῶν δημοσίων ἔργων καὶ αὐτὸς ὁ κύριος Ράτς, ὅστις βεβαίως δὲν ἀνέμενε τοιαύτην τὴν ἐκβασιν τῆς ῥητορικῆς τοῦ ἐπιχειρήσεως, προσεπάθησεν νὰ ἐπαναφέρῃσιν τὴν τάξιν . . . ἀλλὰ ματαίως. Ὁ γείτων μου, ὁ ἰχθυοπώλης, ὠργισθὴν μάλιστα ἐναντίον τοῦ Ράτς.

— Μὲ τὰ βάρσανα τὸ πέδανες τὸ κορίτσι, τρικατάρατε νέμισκε οὐάλε! ἐκραύγασεν ἀπειλῶν αὐτὸν διὰ τοῦ γρόνθου. Ἐδωροδέκτικες τὴν Ἄστυνομία καὶ τώρα ἔρχουσι νὰ μᾶς κἀμῆς τὸ μεγάλο!

Τὴν στιγμὴν ταύτην προσέδραμον οἱ ὑπηρέται τοῦ ξενοδοχείου.

Τὶ περαιτέρω συνέβη ἀγνοῶ καθ' ὁλοκληρίαν. Ἦρπασα ταχέως τὸν πλῶν μου καὶ ἔγνα ἐν σπουδῇ ἄφαντος. Ἐνθυμοῦμαι μόνον, ὅτι ἤκουσα νὰ κατασυντρίβηται τι, ὅτι εἰς τὴν κόμην τοῦ μανδουφοροῦ γέροντος εἶδον τὸν σκελετὸν μῆς παλαμῆδας, τὸ καλυμαύχιον νὰ πετᾷ ἀπὸ τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν τοῦ δωματίου, τὸν Βίκτωρα μὲ ὄγκρον πρόσωπον νὰ κρύπτεται κάτωθεν μῆς μεγάλης ἔδρας καὶ ἓνα νευραῖδη γρόνθον καταφερόμενον ἀσπλάγγως ἐναντίον ἐρυθρᾶς τινος γενειάδος . . . Ἀδελφίῃσαν αἱ τελευταῖαί μου ἐντυπώσεις ἐκ τοῦ „μνημοσύνου“, τὸ ἔπειθον ὁ ἐντιμότερος Σιγισμουῦνδος Σιγισμουῦνδίδης παρέθηκε πρὸς τιμὴν τῆς ἀτυχῆς Σουσσάνας.

Ἄφ' οὗ κατώρθωσα νὰ συνέλθω ὀλίγον εἰς τὸν εαυτὸν μου, μετέβην εἰς τοῦ Φουστῶφ διὰ νὰ τῷ διηγηθῶ πᾶν ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχον ἰδεῖ καὶ ἀκούσει.

Μὲ ἠμροάζετο καθήμενος χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τὴν κεφαλὴν του. Ἄμφοτέρως τὰς χεῖράς του εἶχε θέσει ὑπὸ τὰ σκέλη, καὶ πάλιν δὲν ἔλεγεν ἄλλο παρά — „ὦ δυστυχής! ὦ δυστυχής!“ μετὰ δὲ τοῦτο πάλιν ἐξηπλάθη ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου καὶ μοι ἔστρεψε τὰ νῶτα.

Ὅκτω ἡμέρας ἀργότερον εἶχεν ἤδη πλήρη τὴν ἡσυχίαν του ἀνακεκτημένην καὶ ἤρχισε νὰ ζῇ πάλιν ὡς καὶ πρότερον. Τῷ ἐξήγησα πρὸς ἀνάμνησιν τὸ τετράδιον τῆς Σουσσάνας καὶ ἄνευ πολλοῦ κόπου τὸ ἀπέκνησα.

XXVIII.

Παρήλθον κάμποσα ἔτη. Ἡ θεία μου εἶχεν ἀφήσει τὰ ἐγκόσσια καὶ ἐγὼ μετενόησα ἐκ Μόσχας εἰς Πετροῦπολιν. Καὶ ὁ Φουστῶφ μετέβη εἰς Πετροῦπολιν ὡς ὑπάλληλος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Οἰκονομικῶν. Σπανίως ἑμῶς ἐβλεπόμεθα, διότι δὲν εἶρισκον πλέον ἐπ' αὐτοῦ πρᾶγμα τι δυνάμενον νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον μου. Ἦτον ὑπάλληλος ἕμῳις πρὸς ἑλους τοὺς ἄλλους — καὶ οὐδὲν πλέον. Ἄν ζῆ ἀκόμη καὶ ἦνε ἀγαπῶς, πολλὴ πιθανὸν νὰ μὴ μετεβλήθη κατ' οὐδὲν· δὲ ἐξακολούθῃ νὰ τονεῦρῃ, νὰ δένη βιβλία καὶ νὰ γυμνάζεται, δὲ ἀγρεύῃ καρδίας καὶ δὲ ζῶγραφῇ εἰς τὰ λευκάματα τῶν φιληνάδων του τὸν Ναπολέοντα μὲ κυανόχρουν στολήν.

Ἐνεκα ὑποθέσεων ἐταξείδευσα ποτε εἰς Μόσχαν. Ἐκεῖ ἔμαθον μὲ μεγάλην μου ἀπορίαν, ἔτι ἡ κατάστασις τοῦ ἄλλοτε γνωρίμου μου, τοῦ κυρίου Ράτς, ἔλαβε κακὴν ὄψιν. Καὶ τὸν ἐφοδοῶντος μὲν ἡ σύζυγός του μὲ ἐν ἀκόμῃ ζεῦγος διδύμων, τὰ ὅποια αὐτὸς, ὡς γνήσιος Ρῶσος, τὸ ἐβάπτισε μὲ τὸ ὄνομα „Βρετσεσλαβ“ καὶ „Βαιτσεσλαβ“, ἀλλὰ τῷ ἐκάη ἡ οἰκία καὶ ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ, πρὸς τούτους δὲ ὁ πρεσβύτερος εἰδόμενος του, ὁ Βίκτωρ, δὲν ἐπετρέπετο πλέον οὐδέποτε νὰ ἐξέλθῃ τῶν φυλακῶν.

Κατὰ τὴν ἐν Μόσχᾳ διατριβὴν μου ἤκουσα ποτε ἐν τινι συναναστροφῇ νὰ γίνεται μνεία τῆς Σουσσάνας καὶ μάλιστα μὲ τὸν χεῖριστον καὶ προσβλητικώτατον τρόπον! Κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν νὰ ὑπερασπίσω κατὰ τῆς συνοφαντίας τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀτυχῆς κόρης, εἰς τὴν ὅποιαν ἡ τύχη ἠρνήθη νὰ δώσει καὶ αὐτὴν ἀκόμῃ τὴν ἐλεημοσύνην τῆς λήθης, ἀλλ' οἱ λόγοι μου δὲν ἐξήρασαν μεγάλην ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν ἀκρατῶν μου. Ἐν τούτοις εἰς μόνον ἐξ αὐτῶν, νέας τις καὶ ποιητικὴν τὴν φλέβα ἔχων φοιτητής, ἀπέβαλε τὴν ἀρχικὴν του γνώμην. Τὴν ἐπισῶσαν μοι ἔστειλεν ἐν ζέον ποίημα, τὸ ὁποῖον φυσικῶς μέχρι τῆς σήμερον ἐλισμότησα, τὸ τέλος ἑμῶς τοῦ ὁποίου ἔχει ὡς ἐξῆς:

*Κόσμη φωνῆ! ταῖς κόμῃς ταῖς μῦθους
Κιναρῆζεις ἴσο ἐν' ἑστανταῖς,
Σκληρὴ κόρη! καὶ δὲν τοὺς λυκάσαι
Τὴν τιμὴν δὲν εἶναι νεκρῶς.*

*Σόμα, σόμα! ὀμνήσου πῶς ἔχεις
Θυγατέρα, γυναῖκα, ἀδελφῆ·
Σόμα! ἡ μαῖρη κοιμᾶται ἐντὸ μνήμα,
Καὶ κοιμᾶται περθῆνα σερνῆ.*

Ἀναγνώσκων τὸ ποίημα τοῦτο ἐβυδίσθην ἀκουσίως εἰς σκέψεις. Ἡ εἰκὼν τῆς Σουσσάνας παρέστη πάλιν πρὸ τῆς ψυχῆς μου, εἶδον αὐτὴν τὸ ὑπὸ χιτῶνος κεκαλυμμένον ἐκεῖνο παράθυρον τοῦ δωματίου μου, ἐνεθυμῆθη τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, τὸν σφοδρὸν ἐκεῖνον συριγμὸν τοῦ ἀνέμου, τὰς λέξεις, τοὺς λυγμούς της ἐκείνης . . . Ἦρχισα νὰ σιέπτωμαι περὶ τοῦ πῶς ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῆ ὁ ἔρωσ τῆς Σουσσάνας πρὸς τὸν Φουστῶφ καὶ περὶ τοῦ διατι τόσον ταχέως καὶ ἀκρατῆτως παρεδόθη εἰς τὴν ἀπελπισίαν, ἅμα ὡς εἶδεν ἑαυτὴν ἐγκαταλειμμένην . . . Διὰ τί δὲν ἤθελε νὰ περιμείνῃ, διὰ τί δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τὴν πικρὰν ἀλήθειαν ἐκ στόματος αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἔραστοῦ της, διὰ τί τοῦλάχιστον νὰ μὴ τῷ γράψῃ μίαν ἐπιστολήν; Πῶς ἠδύνατο ἀμέσως νὰ πέσῃ κατὰ κεφαλῆς εἰς τὴν ἄβυσσον; „Διότι ἠγάπα ἑμμανῶς τὸν Φουστῶφ, δὲ μοι εἶπε τις ἴσως· διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον δισταγμὸν ἀπὸ μέρους τοῦ ἔρωτός του καὶ τῆς υπολήψεώς του.“ Δυνατὸν τοῦτο. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο εἶνε ἐπίσης δυνατόν, ὅτι δὲν ἠγάπα τὸν Φουστῶφ τόσον περιπαθῶς, ὅτι δὲν ἐπλάττειν ἡ φαντασία της ὄνειροπολήματα χάριν του, ἀλλ' ἐτι μόνον ἐπ' αὐτὸν εἶχε στηρίξει τὴν τελευταίαν της ἐλπίδα καὶ δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ χωνεύσῃ τὴν ἰδέαν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀμέσως εἰς τὴν πρώτην λέξιν τοῦ συνοφάντου ἐπίστευσε καὶ τὴν ἀπεστράφη μὲ περιφρόνησιν! Τίς δύναται νὰ μᾶς εἰπῇ τὸ ὠδήσαν αὐτὴν εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ θανάτου; Ἄν τοῦτο ἦτον ἡ προσβληθείσα φιλαυτία, ἂν ἡ ἐκ τοῦ ἀτυχῆς βίου της ὀδύνη, ἢ ἂν τέλος ἡ ἀνάμνησις τοῦ πρώτου ἐκείνου, ἀγνοῦ καὶ ἀσπίλου ὄντος, εἰς ὁ ἀφωσιώθη κατὰ τὴν αὐγὴν τοῦ βίου της, τὴ ὁποῖον τόσον ἀδιάσειστον εἶχεν ἐπ' αὐτὴν πίστιν καὶ τόσον τὴν ἐξέτιμα! Τίς οἶδε ἂν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἐγὼ ἐνόμιζον, ὅτι ἀνεγνώσκον ἐπὶ τῶν νεκρῶν χεῖλέων της τὴν ἐκφώνησιν: — „Ἄδεν ἦλθε!“ — ἡ ψυχὴ της ἤδη δὲν ἔχαρε, διότι εἶχεν ὑπάγει πρὸς ἐκεῖνον, πρὸς τὸν Μεγάλῃ της; Μεγάλα εἶνε τὰ μυστήρια τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, τὸ μυστηριωδέστατον ἑμῶς τούτων εἶνε ὁ ἔρωσ . . . Καὶ τὴν σήμερον ἀκόμῃ, ὁσάκις ἀναπολώ τὰς περιπετείας καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Σουσσάνας, αἰσθάνομαι μεγάλην μελαγχολίαν καὶ δὲν δύναμαι νὰ καταπνέω μίαν μομφὴν κατὰ τῆς εἰμαρμένης, καὶ ἀκουσίως τὰ χεῖλη μου φθουρίζουσιν: „ἡ δυστυχισμένη! ἢ δυστυχισμένη!“

[Κρετ. ἐκν. Ζουγγίνεφ.] E. N.

ΤΟ ΘΕΡΟΣ
Κατὰ τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ Σίγελ.

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

Ἐν τινι τῶν προηγουμένων φυλλαδίων τῆς „Κλειῶς“ (σελ. 45) ἔχομεν ἐκδέσει δι' ὀλίγων τοὺς τρόπους, καθ' οὓς δύναται νὰ μετρηθῇ τὸ φῶς, ἔκτοτε δὲ μέχρι τῆς σήμερον τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστήμων τῆς Ἑσπερίας ἐπιστημόνων ἐφειλοκεν ἰδιαζόντως τὸ ζήτημα περὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς οὐσίας τοῦ φωτός. Καὶ πραγματικῶς τί ἐστὶ φλόξ; Τίς εἶνε ἡ φύσις τοῦ πυρός; Ὁ ἄνθρωπος ἐν γένει ἔχει τὸ ἴδιωμα νὰ μὴ προσέχη τόσον εἰς τὰ ἀμέσως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του κείμενα, ὅσον νὰ προσπαθῇ νὰ ἐξιχνιάσῃ καὶ νὰ γνωρίσῃ τὰ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις κινουῦντα τὸ ἐνδιαφέρον του. Το πῦρ λάμπει καὶ θερμαίνει· τοῦτο ἀρκεῖ, περιττὴ δ' ἐντελῶς εἶνε πᾶσα περαιτέρω τοῦ φαινομένου βίασας. Τὸ πολὺ ὁ ἄνθρωπος κατέχνην ἀρχῆθεν εἰς τὸ νὰ ἐφεύρῃ τρόπους καὶ μέσα, δι' ὧν νὰ ἰσχυροποιήσῃ το πῦρ καὶ νὰ τὸ καταστήσῃ ὅσον ἐνεστὶ λυσιτελέστερον καὶ εὐχρηστότερον εἰς τὰς καθημερινὰς του ἀνάγκας.

Ἀλλὰ πρὸ ὀλίγου χρόνου ὁ γνωστός Γερμανὸς Φρειδερίκος Σείμενς, ἐφευρέτης καὶ κατασκευαστὴς σπουδαίων καὶ κοινωφελῶν φωτιστικῶν μηχανημάτων, ἀνέγνω ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τοῦ βιομηχανικοῦ ἐν Πρωσσίᾳ συλλόγου διατριβὴν ἀξιόλογον καὶ προωρισμένην, φαίνεται, νὰ σχηματίσῃ τὴν βᾶσιν πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἔρευναν τῆς καθ' ἑαυτὸ φύσεως τοῦ φωτός.

Τὴν σήμερον τὸ πᾶν εἶνε ἠλεκτρισμός, πᾶν φαινόμενον τῆς φύσεως ἀποδίδεται εἰς ἠλεκτρικὰς δυνάμεις, συγχρόνως ὅμως ἐξακολουθοῦμεν μέχρι τοῦ νῦν τόσον νὰ γνωρίζομεν τὴν φύσιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ τὴν οὐσίαν του, ὅσον καὶ καθ' ἡμέραν ἀνεκαλύφθη. Καὶ ἰδοὺ ἕτερος Σείμενς, ὁ περιώμιος ἀδελφὸς τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος, μᾶς λέγει, ὅτι θὰ ἔλθῃ καιρὸς, καθ' ὃν ἡ ἀνθρώπινος χεὶρ δι' ἠλεκτρικῶν μηχανῶν θὰ κατορθῶν νὰ παράγῃ τροφᾶς, οὕτως ὥστε τὸ *μπαρμποῦνια* καὶ οἱ *φασιανοὶ* νὰ μὴ ᾔνε ἀποκλειστικὸν ἀντικείμενον τῆς λαμαργίας τῶν πλουσίων.

Ἐν τῇ διατριβῇ του ὁ Σείμενς λέγει, ὅτι καὶ ἡ φλόξ δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ ἠλεκτρικὸν φαινόμενον, εἶνε δηλαδὴ τὸ ἀποτέλεσμα ἀπειραριθμῶν καὶ λίαν μικρῶν κεραυνῶν, οἱ ὅποιοι γεννῶνται διὰ τῆς ταχυτάτης κινήσεως τῶν μορίων τοῦ ἀερίου καὶ ἐκτελοῦσι τρόπον τινὰ ἓνα μικροσκοπικὸν βομβαρδισμόν.

Μέχρι τοῦ σημείου τούτου τὰ πάντα θὰ ἦσαν καλά, οὐδὲν δ' ἔχομεν ἄλλως ν' ἀντιπῶμεν εἰς τὴν θεωρίαν τῶν μικροσκοπικῶν κεραυνῶν. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶνε τώρα, ἂν δυνάμεθα καὶ τίνα δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν πρακτικὴν ὠφέλειαν ἐκ τῆς παραδεδεγμένης ἀρχῆς περὶ τῆς κεραυνοειδοῦς φύσεως τῆς φλογός. Εἶνε δυνατόν ἄρα γε ἡ ἀρχὴ αὕτη νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ πρακτικῶς; Ὁ Φρειδερίκος Σείμενς μᾶς ἀπαντᾷ καταφατικῶς, τὴν ἀπάντησίν του δὲ συνοδεύει καὶ μετὰ τὴν πειστικὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἐκ τῆς γνώσεως ταύτης θὰ προκύψῃ σημαντικῶς τελειότερα χρησιμοποίησις τῶν καυστικῶν ὑλῶν, ἀνάλογος δ' ἐφθνήναι εἰς τὰ εἶδη ἐκεῖνα τῆς βιομηχανίας, ὧν ἡ παραγωγή ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ πυρός.

Εἰς ὅλους ἐνε γνωστόν, ὅτι ὁ κεραυνὸς καταστρέφει πάντα τὰ ἐγγὺς τοῦ τόπου τῆς ἐκρήξεώς του, οὕτω δὲ καὶ αἱ ὅσον ἐλάχισται καὶ ἂν ὑποθεθῶσιν ἠλεκτρικαὶ ἐκκενώσεις, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ σῶμα τῆς φλογός, καταστρεπτικῶς ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῶν πλησίον κειμένων στερεῶν σωμάτων, αὕτη δὲ ἡ ἐπενέργειά των οὐ μόνον χρηματικὰς ζημίας ἐπι-

φέρει, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς δυνάμεις τῆς φλογός ἐν μέρει ἀπορροφᾷ καὶ παραβλάπτει τὴν ἐντασίν των. Ἐκ τούτου λοιπὸν δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ ἐξῆς συμπέρασμα, ὅτι ὀφειλομεν δηλαδὴ κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς καύσεως, ὅτε ἡ φλόξ εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀκμὴν της, ν' ἀπομακρύνωμεν ἀπ' αὐτῆς ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο τὰ στερεὰ σώματα, διὰ νὰ δύναται ἡ φλόξ ν' ἀναπτυχθῇ ἐλευθέρως καὶ νὰ ἐνεργήσῃ οὐχὶ διὰ τῆς ἐπαφῆς, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκτινοβολίας. Πρὸς τούτους δ' ἐξάγομεν ἐντεῦθεν καὶ ἄλλο συμπέρασμα, ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸς ὁ τρόπος, καθ' ὃν εἰς τὰς ἐν χρήσει θερμάστρας, τοὺς ἀτμολέβητας κτλ. ἀναγκάζομεν τὴν φλόγα νὰ ἔρπη, οὕτως εἰπεῖν, διὰ μέσου στενῶν στομιῶν καὶ διὰ τῆς τριβῆς ν' ἀποδίδῃ τὴν ἰδίαν της θερμότητα εἰς τὰ περίξ στερεὰ σώματα. Τούτο συντελεῖ μόνον εἰς τὸν σχηματισμὸν πολλοῦ καπνοῦ, ἀτελοῦς τοῦτέστι καύσεως, καὶ εἰς τὸ πληρωθῆναι ἢ ἀτμοσφᾶρα βλαβερῶν ἀερίων, τὰ ὅποια ἄλλως ἠδύναντο πολὺ νὰ μᾶς ὠφελήσωσι καὶ νὰ ἐξυπηρετήσωσι πολλὰς τῶν ἀναγκῶν τοῦ καθημερινοῦ μας βίου. Αὐτὸς ὁ περιορισμὸς τοῦ πυρός πρέπει, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Φρειδερίκου Σείμενς, νὰ γίνεται εἰς τὸ δευτέρου τῆς καύσεως στάδιον, καθ' ὃ ἡ φλόξ ἀπόλωσε τὴν πρῶτην της ζωηρότητα, ἢτοι ἐξεθίμασε καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν της ἄλλως παρὰ διὰ τῆς ἐπαφῆς.

Δὲν ἀνήκει εἰς ἡμᾶς νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς νέας *φλογιστικῆς* θεωρίας εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν μεγάλων καμίνων καὶ τῶν ἀτμολεβήτων, οὐδ' ἐνδιαφερόμεθα τὸ παράπαν ἂν αὕτη ἡ ἐκείνη ἢ θερμαντικὴ μέθοδος ἀπαιτεῖ μείζονας τῆς ἑτέρας δαπάνας. Τὸ μόνον ἀξιοπεριεργον δι' ἡμᾶς τοὺς ἐν θερμότεροις κλίμασι ζῶντας εἶνε, ὅτι ὁ Σείμενς καταδικάζει κατηγορηματικῶς τὸ εἶδος τῶν οἰκικῶν θερμαστρῶν, τὸ ὅποιον εἶνε ἤδη ἀπὸ ἐτῶν ἐν χρήσει ἐν Εὐρώπῃ. Κρῖμα ὅμως ὅτι, ἐν ᾧ καταδικάζει τοῦτο, δὲν κατορθῶσε μέχρι τοῦδε οὐδὲ κἂν ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦλάχιστον νὰ παρουσιάσῃ δείγμα τελείας θερμάστρας; μελλούσης νὰ εἰσαχθῆ πανταχοῦ καὶ νὰ συνενόη ἐν ἑαυτῇ ὅλα τὰ προτερήματα σώματος ἀπορροφῶντος καὶ διατηροῦντος τὴν θερμότητα.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ πυρός καὶ φλογῶν!

Στρέψομεν δὲ τὰ βλέμματά μας τώρα πρὸς ἕτερον ἀντικείμενον, ἀξίον τῆς ἡμετέρας περιεργείας καὶ προσοχῆς.

— Οὐδὲν ἀξιώτερον τῆς εὐγενοῦς τοῦ Γουτεμβέργου τέχνης· περὶ ταύτης λοιπὸν ὁ λόγος.

Παρητηρήθη ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἐκ Μουγουνδίας ἐφευρέτου τῆς τυπογραφικῆς, ἐν ᾧ εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς τέχνης των ὑπῆρξαν εἰς ἄκρον φιλελεύθεροι καὶ μᾶλλον ριζοσπάται, ὅσον ἀφορᾷ πρὸς τὸ χρῶμα τοῦ χάρτου ἠκολούθησαν συντηρητικώτατον πρόγραμμα. Ὁ τυπογράφος θέλει πάντοτε „μαύρην τὴν μελάνην καὶ ἄσπρο τὸ χαρτί“, μόλις δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἤρχισαν νὰ γίνωνται ὀλίγα τινὸς καὶ σποραδικὰ ἐξαιρέσεις, καθ' ἃς ἐπρωτιμῆθη τοῦ λευκοῦ ὁ ὑποκίτρινος ἢ ὁ ροδόχρους χάρτης. Ὁλλανδὸς τις ὅμως, τοῦ ὀποίου τὸ ὄνομα, ἂν δὲν τὸ γνωρίζομεν σήμερον, θὰ τὸ μάθωμεν αὔριον ἢ μεθαύριον, ἔκαμεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν φοβερὰν ἀνακάλυψιν, ὅτι μέχρι τοῦδε ὅλη ἡ τυπογραφικὴ ἀνθρωπότης ἐπλανᾶτο καὶ ὅτι αὕτη ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ λευκοῦ καὶ μέλανος χρώματος (χάρτου καὶ μελάνης) ἐπιφέρει φοβερὰν βλάβην εἰς τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν.

Ὁ νέος οὗτος φυσιοδίφης ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ χάρτης πρέπει νὰ ᾔνε *ὑπόχλωρος*, ἢ δὲ μελάνη *βαθυκύανος* καὶ συμβουλεύει εἰς τὸ ἐξῆς τοιοῦτοτρόπως νὰ τυπῶνται ὅλα τὰ βιβλία καὶ αἱ ἐφημερίδες τοῦ κόσμου. Διαβεβαιούμεν ἀπὸ τοῦδε τοὺς ἀξιοτίμους Ἀναγνώστας μας, ὅτι καὶ ἡ „Κλειῶ“ δὲν θὰ κάμῃ ἐξαιρέσιν τοῦ κανόνος, ἀμα ὡς γενικευθῶσιν αἱ ἰδέαι αὐταὶ τοῦ Ὁλλανδοῦ, θὰ σπεύσῃ δὲ ν' ἀλλάξῃ ἐν καιρῷ καὶ τὸν χάρτην καὶ τὴν μελάνην της, διὰ νὰ μὴ ἐξακολουθῶσι βλαπτόμενοι οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν φίλων Συνδρομητῶν της. Πρὸς τὸ παρὸν ὅμως ὑπομονή· πιθανόν εἶνε μὴ ἀποδειχθῆ ὅπως τὸ ἐναντίον.

Καὶ ἕτερον, ἐκ Γαλλίας πάλιν, ἀνέλαμψε φῶς! Μηχανικός τις, ὀνόματι Guichard, ἀνεκάλυψε τὴν φιλοσοφικὴν λίθον. Καὶ καὶ μὲν ὄχι τὴν λίθον ἐκείνην, δι' ἧς θὰ ἠδύνατο νὰ μεταποθῆ οἰονδήποτε μέταλλον εἰς χρυσόν, ἐν τούτοις ὅμως εὖρε τρόπον, ἐπίσης πολύτιμον, δι' οὗ εἰς τὸν τετυπωμένον χάρτην ν' ἀποδίδῃ πάλιν τὸ ἀρχικόν της ἀθωότητός του χρῶμα. Πολὺ ἐπεχείρησαν νὰ εὕρωσι μέσον, δι' οὗ νὰ λευκαίνωσι γεγραμμένον χάρτην, ἀλλὰ τὰ πειράματά των πάντοτε ἀπέδειχθησαν πολυδάπανα καὶ ἐπιζήμια μᾶλλον εἰς τοὺς ἀσχολουμένους. Ἄν πραγματικῶς ὁ κ. Guichard δὲν ἀπατάται καὶ ἂν ᾔνε βέβαιος περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν πειραμάτων του, θὰ γίνῃ αἴτιος πολλῶν καλῶν εἰς τε τοὺς ἐκδότας καὶ τοὺς πολυγράφους. Αἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ θὰ καταντήσωσι διὰ τῆς ἐφευρέσεως ταύτης μυθῶδες ἐφθνήναι, διότι οἱ ἀναγνώσται αὐτῶν θὰ τὰ δανειζόνται τρόπον τινὰ ἀντὶ νὰ τ' ἀγοράζωσι. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὅλα τὰ ἡμερήσια καὶ τὰ περιοδικὰ φύλλα θὰ

στέλλωνται πάλιν ὀπίσω εἰς τὴν χαρτοποιητικὴν μηχανήν, ἢ ὅποια θὰ τὰ ἀπαλλάσῃ καὶ θὰ τὰ καθαρῶν ἀπὸ τὰς πληρούσας αὐτὰ ἰδέας, θὰ τὰ καθιστᾷ δὲ πρόσφορα νὰ δεχθῶσι νέας καὶ ἐπικαίρους ἐντυπώσεις.

Ὅπωςδῆποτε δὲν ἀπέχει πολὺ μακρὰν ἡμῶν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, καθ' ὃν μία ἰδέα θὰ τίθεται εἰς τὴν μίαν πλευρὰν μιᾶς μηχανῆς καὶ θὰ μᾶς παρουσιάζεται εἰς τὴν ἄλλην ὡς ἑτοιμὸν βιβλίον. Καὶ ἐν ᾧ ὁ ἐν Βερολίνῳ μηχανικὸς Χάγκεμαν συμβουλεύει ὅλα τὰ βιβλία καὶ αἱ περιοδικὰ ἐφημερίδες νὰ ἐκδίδωνται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς στερεοτύπως, ἕτερος μηχανικός, ὁ γερμανοαμερικανὸς Φάϊστερ, προβάλλει εἰς παραδοχὴν νέον εἶδος μηχανῆς, ἢ ὅποια ὄχι μόνον τυπώνει καὶ διπλῶναι τὰ τυπογραφικὰ φύλλα, ὁλλὰ καὶ τὰ συγκολλᾷ εἰς τεύχη καὶ τὰ τυλίσει εἰς ἐξώφυλλον.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ὁ Νέστορ τῶν ἐν Ἀμερικῇ κατασκευαστῶν ταχυπαιστηρίων, ὁ συνταγματάρχης Hoe, μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του ἐπροφήτευσεν, ὅτι δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ παραγκωνισθῇ ἡ ἰδία του τέχνη, ν' ἀντικατασταθῶσι δηλαδὴ τὰ ταχυπαιστήρια διὰ τῆς φωτογραφίας. Αἱ ἐφημερίδες εἰς τὸ μέλλον θὰ τυπῶνται μόνον εἰς ἐν ἀντίτυπον, ἐκ τῆς ἀρνητικῆς δὲ εἰκόνας τοῦ ἐνὸς τούτου ὄντιτύπου ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός θὰ φωτογραφῶνται θετικὰ ἀντίτυπα, ἐντὸς μιᾶς ὥρας περὶ τὰς 300,000. Τοιαῦτα εἶνε αἱ πρόδοι τῆς νεωτέρας τυπογραφικῆς, ὀφειλόμεναι ἅπασαι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν, ἣν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἔλαβεν ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως καταστήσῃ αὐτὸν πειθῆμιον ὄργανον εἰς ὅλας του τὰς ἀνάγκας.

ΕΚ ΠΟΜΠΗΙΑΣ.

Οἱ μεγαλόφωνοι τῆς Γραφῆς ποιηταὶ „ἐκάθηγον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βαβυλώνας καὶ ἔκλαιον“, καὶ οἱ θρηνοὶ αὐτῶν ἀντήχουν καὶ ἀντηχοῦσι μέχρι σήμερον εἰς τὰ ὄτα τῶν ἐπιγενεστέρων, διότι ἔκτοτε ἡ ἀνθρωπότης πολλάκις ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ κλάσῃ ἐπὶ ἐρείπιων καὶ βαρῦθυμος νὰ προεικάσῃ τὸ μέλλον τῶν ἰδίων της κτισμάτων. Τὰ ἔργα ἡμῶν θρυμματίζονται ὑπὸ τοῦ χρόνου ὡς λεπτοφυῆ ἀγγεῖα εἰς χεῖρας ἀφρονος παιδίου καὶ ἐκεῖ, ὅπου ἠνθεῖ τὸ κάλλος καὶ ἠκμαζεν ἡ νεότης, ἔρπει ὁ σκόληξ καὶ βασιλεύει ἡ σιωπῆ.

Ἐἶρων δὲ μοῖρα ἐπέβαλε τῷ ἀνθρώπῳ, νὰ συλλέγῃ ὡς ἐν ἀφελῇ παιδιᾷ τὰ συντρίμματα τοῦ παλαιοῦ μεγαλείου καὶ δι' αὐτῶν νὰ καταρτίξῃ σύνθετον κάτοπτρον, εἰς ὃ νὰ συγκεντρῶι τὰς ἀκτῖνας τῆς ἀναμνήσεως καὶ βαθμηδὸν ν' ἀναπαράγῃ ἀμυδρὰν τινα τοῦ παρωχημένου βίου εἰκόνα. Τὰ χάσματα τῆς εἰκόνας πληροῦνται διὰ τῶν εἰκαστῶν ζητητικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν πνεύματος, ὁ χρωματισμὸς λαμπρύνεται ὑπὸ ζωηρᾶς φαντασίας καὶ ἡ ποίησις ζωογονεῖ ἐπὶ στιγμῆν ὅτι ὁ χρόνος ἀπενέρρωσε.

Ὀδῶν καὶ πρὸ διετίας περίπου προσῆλθον εἰς τὰ ἐρείπια τῆς ἀναχωσθείσης Πομπηίας ἐκ πάσης τῆς γῆς γωνίας οἱ ἐκ συστήματος θαυμασταὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου, διὰ νὰ ἀναπολήσωσιν ἐπὶ τῶν ψυχρῶν ἐκείνων λευφάνων τὴν ὄψιν διαχλιετοῦς παρελθόντος. Οἱ ποιητὰ ἐξύμνησαν τὴν ἀνάστασιν τῆς νεκροπόλεως, καὶ οἱ ποιητὰ ὀδοὶ προήρχοντο ἀπὸ χωρῶν, ὧν τὰ ξανθὰ τέκνα περιεφέροντο ἄλλοτε ὡς αἰχμάλωτοι εἰς τὰς ἀγῶνας τῆς ἀγεράχου ρωμαϊκῆς πόλεως καὶ

ἐξετέλουν ὡς θυρωροὶ ἢ ἀγροφύλακες καθήκοντα τῆς ταπεινότερας ὑπηρεσίας παρὰ τοῖς ἀβροδιαίτοις πολίταις.

Ἐκκομήθη δὲ ἡ πόλις κατὰ τὰς γηϊνὰς παραδόσεις τῆς ἀρχαιογνωσίας καὶ παρέσχε πράγματι ὄψιν νεκραναστάσεως. Τὰ σκιερά τοῦ ὑποχθονίου ἀστεος μέρη προσήχθησαν μετ' ἐπιτυχίας μεγίστης εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν φῶς, οἱ δὲ παλαιοὶ ἀστοί, ὡσεὶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀναπηδήσαντες, παρήρχοντο πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν θεατῶν ὡς ἀληθινοὶ τύποι τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, ἧς διετήρησεν ἡμῶν ἡ παράδοσις τὴν περιβολὴν καὶ σπέδωκαν ὁμοιολήθη τὸν χαρακτήρα οἱ ἐπὶ τούτῳ δι' αὐτῆς μεταμνησμένοι.

Πόσον ὀραία ἦτο ἡ πόλις αὕτη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὅτε ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτῆς προσείλυε λαοὺς, ἐξ ἐνστίκτου λατρεύοντας τὸ ἰδεῶδες καλόν, ἐφιλοζένοι δὲ καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτινες ἰδιαζόντως ἐτιμῶντο ὡς διδάσκαλοι πάσης ἀρετῆς καὶ φιλοκαλίας. Ἡ λαμπρα τότε πόλις ἔλουε τὰς ἀνατολικὰς αὐτῆς ἐσχατίας εἰς τὰ κύματα πάντοτε ἡμερῶντος πόντου, ἔφερε δὲ ἀειθάλλῃ στέφανον τὸ φύλλωμα τῶν δασωδῶν λόφων της, ἀπαστραπτόντων ἐκ τῶν κλάδων τῆς ἐλαίας. Διότι ἐλατρεύετο καὶ ἐνταῦθα ἡ Ἀθηνᾶ, ἀντήχουν δὲ αἱ λεωφόροι ἐκ τῶν παιδρῶν γελώτων, οὓς ἀνέπεμπον οἱ ἀστοὶ κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Βάκχου. Ἄνωθεν δὲ τῶν καλλιμαρμάρων ναῶν τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ἡρακλέους, τῆς Ἴσιδος καὶ τῶν ἄλλων Θεῶν, ὑπὲρ τὰς πλατείας, αἵτινες ἐβρίθον κόσμου καὶ περιζωνύοντο ὑπὸ σκιερῶν στοῶν καὶ κίωνων, ὑπεράνω τῶν κομπο-

τάτων και μεγαλοπρεπών θεάτρων ήπλουτο οὐρανός καταπέμπων ήπιώτατον χειμῶνα και δροσερώτατον θέρος. Αί οδοί ήσαν πλήρεις ζωής και κινήσεως, συνηλλάσσετο δὲ ὁ εργατικός και νοήμων ἐκείνος λαός μετα παντοδαπῶν ξένων ἐξ Αιγύπτου, Φοινίκης, Κύπρου και άλλων παραλίων, ἅτινα παρείχον ἀφθονον ὕλικόν εις τὰ ὑφαντουργεῖα τῆς πόλεως. Πλούσιοι ἔμποροι και ἄλλοι σημαντικοί ἄνθρωποι, ἀπηυδημένοι ἐκ τοῦ ἐν Ρώμῃ πολυταράχου βίου, σοβαροὶ φιλόσοφοι και τῆς ἐπικουρικής διδασκαλίας διαστροφῆς ήρχοντο πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς πόλεως και τοῦ παρακειμένου πυρηνόου ὄρους,

κρατηθεῖσαν χολήν του και ἀπέπνιξεν ὁ δυσειδής Ἡφαιστος τὴν ὠραίαν αὐτοῦ σύζυγον Ἀφροδίτην, περιβαλὼν τὸ ραδινὸν σῶμά της διὰ μακροῦ ἐκ λάβας σαβάνου.

Δέκα και ἑπτὰ παρήλθον οὕτω αἰῶνες νεκροφανείας μέχρι τῆς τεχνητῆς ἐπ' ἐσχάτων ἀνακαινώσεως τοῦ τόπου μετα τὴν προηγηθεῖσαν ἀπὸ τῆς τέφρας ἀνάχωσιν. Ἐκ τῶν πολλῶν δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη γενομένων ἐορτῶν, παρέχον ἐν παραθέσει τῶν σχετικῶν εἰκόνων εις τοὺς ἡμετέρους Ἀναγνώστας σύντομον περιγραφὴν δύο πομπῶν, αἰτίνες ἐξετελέσθησαν ἐπὶ τόπου μετα πάσης τῆς δυνατῆς προσεγγί-

ΜΝΗΣΤΗΡΙΟΣ ΠΟΜΠΗ.

Κατὰ τὸ σχεδιογράφημα τοῦ κ. Salvatore de Gregorio.

ἐκτίζον λαμπράς ἐπαύσεις, ἃς διεκόσμου με πᾶν ὅτι ἐξωραΐζει και ήδόνει τὸν ἐπὶ γῆς βίον. Ἐλαμπρον τὰ μωσαϊκά τοῦ ἐδάφους, ἀπήστραπτον οἱ τοῖχοι ἐκ τοῦ ζωηροῦ χρωματισμοῦ ἐπαγωγῶν εἰκόνων, ἃς ἐξεργάζοντο οἱ διασημότεροι Ἑλληνες ζωγράφοι. Ἐκάστη ὕδρια, ἕκαστον ἀγγεῖον ήν τέλειον ἀριστοτέχνημα, διότι οἱ ἔμποροι τῶν καιρῶν ἐκείνων ἐφιλοτιμοῦντο καθ' ὅλον τὸν βίον ν' ἀνταμιλλῶνται πρὸς ἀλλήλους εις τὴν παραγωγὴν ή τὴν κτήσιν τοῦ ἐξέχως καλοῦ. Οὕτω διέρρεεν ὁ βίος, χωρὶς οὐδὲ κατὰ τὸ τέρμα αὐτοῦ νὰ καταντᾷ εις πικρίαν.

Τοιαύτη ήν ή πόλις και ή ἐν αὐτῇ διαβίωσις πρὸ τῆς ιστορικής καταστροφῆς, ὅτε ἐπῆλθεν ή σιοτενὴ τῆς καταχώσεως ἡμέρα και ἐπέλαμψεν ὡς διαρκῆς φλόξ ή ἀπαισία νύξ, καθ' ήν τὸ νεκροφανὲς ήφαιστειον ἐξηγέρθη και ὑπὸ μανιώδους παραφερόμενον λύσσης ἐξήμεσε τὴν ἐπὶ μακρὸν

σεως πρὸς τ' ἀρχαῖα ἔθιμα. Καὶ πρῶτον περὶ τῆς μνηστηρίου πομπῆς.

Ἀναμένει ἤδη ή νύμφη ἐν τῷ οἴκῳ τῶν γονέων, ἀφ' οὗ θὰ παραλάβωσιν αὐτὴν και θὰ ὀδηγήσωσιν εις τὸν μνηστήρα οἱ ἄγοντες τὴν γαμηλίαν πομπήν. Πρὸ πολλοῦ ή παρθένος κατέθεσεν ἐν εἰδει θυσίας εις τὸν βωμόν τὰ παιδικὰ της παίγνια, συνωμολογήθη δὲ μεταξὺ τῶν γονέων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὸ τοῦ γάμου συμβόλιον και ἀπεστάλη εις τὴν μέλλουσαν σύζυγον ὁ σιδηροῦς τοῦ ἀρραβῶνος δακτύλιος. Ἀνθοστεφῆ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν, κεκαλυμμένη ὑπὸ μακρὸν πέπλον με ὑπόδησιν κοθόρων, διὰ νὰ φαίνεται τὸ ἀνάστημά της ὑψηλότερον, ἀποσπᾶται ἀπὸ τῆς μητρικής ἀγκάλης και οὕτω προελαύνει τὴν πομπήν. Προτρέχουσιν οἱ παῖδες κρατοῦντες τὰς λαμπάδας τοῦ ὕμεναίου και ψάλλοντες φαειρὰ ἄσματα, ραντίζεσται δ' ή νύμφη δι' ἡγιασμένου ὕδατος, διὰ

νὰ εἰσέλθῃ καθαρά εις τὸν οἶκον τοῦ μνηστήρος. Ἀκολουθοῦσιν αἱ ὀμήλικες φίλαι, φέρουσαι ἄτρακτον μετ' ἐρίου, τὸ ἀρχαῖον τοῦτο σύμβολον τῶν συζυγικῶν καθηκόντων. Πρὸ τῆς θύρας τοῦ γαμβροῦ σταματῶσιν οἱ προπορευόμενοι παῖδες και μετα τινὰς συνθηματικὰς και συνήθειας πρὸς τὴν μνηστὴν ἐρωτήσεις παραδίδονται αὐτῇ αἱ κλειδες τοῦ μέλλοντος ἐνδιαιτήματος και αἴρεται ὑπὲρ τὸν οὐδὸν τοῦ οἴκου, διὰ νὰ μὴ πατήσωσιν οἱ πόδες αὐτῆς τὴν εἰσοδον αὐτοῦ, και τοῦτο καθ' ἓνα παλαιότατον οἰανόν. Οὕτω διελύθη και ἡ φαειρὰ συνοδεία ὄπισθεν αὐτῆς, ή δὲ ἐντύπωσις τῶν θεατῶν διέμεινε ζωηρὰ ἐκ τοῦ θορύβου, τὸν ὁποῖον δι' ἐπανειλημμένων ἀπηγήσεων ἀνταπέδιδεν ή ἡχώ τῶν θλιβερῶν

τῶν λαμπαδηφόρων. Τούτοις ήκολούθει ὁ μῦθος, φέρων προσωπίδα ἐκ κηροῦ και ὡς ὁλόν τε πιστότερον ὁμοιάζουσαν με τοὺς χαρακτῆρα τοῦ ἀποθανόντος προσώπου, οὗ ἔφερον ὁ γελωτοποιὸς και τὸ καθημερινὰ ἐνδύματα και βραῖνον παρὰ τὸ φέρετρον αὐτοῦ παρῖστα διὰ βυθμικοῦ χοροῦ τὰς γνωστοτέρας τοῦ ἀποθανόντος πράξεις και δι' ἐμφαντικῶν χειρονομῶν ἀνεκάλει εις τὴν μνήμην τῶν συγγενῶν και φίλων τὰ βιωτικά τοῦ κηδευομένου κατορθώματα. Τὸ παράδοξον τοῦτο ἔθιμον κατήντησε βαθμηδὸν νὰ ὑπερβῇ πᾶν ὄριον τοῦ γελοίου, διότι βραδύτερον παρηκολούθουν τοὺς κηδευομένους ὅσοι πλείστοι τοιοῦτοι μῦθοι, ὄλην τὴν γενεὰν τοῦ θανάτου ἀντιπροσωπεύοντες και ἀσυστόλως προδυμο-

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΠΟΜΠΗ.

Κατὰ τὸ σχεδιογράφημα τοῦ κ. Salvatore de Gregorio.

ἐρειπίων, ἐν ᾧ ή φαντασία διὰ συνδυασμοῦ και ἀντιπαράθεσεως τῶν παλαιῶν τούτων ἔθιμων πρὸς τὰ σύγχρονα ἀνεπλαττε συμμιγῆ τινὰ κόσμον ὄνειροπολήσεως και πραγματικότητας.

Κατὰ τὴν δύσιν τοῦ λαμπροῦ τῆς ἡμέρας ἀστῆρος παρέστησαν οἱ θεαταὶ εις ἐπιβλητικώτερον τελετήν. Οἱ ὀργανώσαντες τὴν ἀρχαῖκὴν ἐορτὴν ἐπεχείρησαν νὰ τελέσωσι και ρωμαϊκὴν κηδείαν, ἐνταῦθα δὲ ἐφάνη ἐναργέστερον ή διαφορὰ τῶν ἀρχαίων πρὸς τὰ νεώτερα ἤθη. Τὸ πτώμα τῶν ἐξεχόντων ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἔθετον οἱ Ρωμαῖοι ἐπὶ δίφρου, ἐνῶ τῶν ἰδιωτῶν ἐτίθετο ἐπὶ ἀπλοῦ φερέτρον. Τὴν πένθιμον πομπὴν παρηκολούθει ἐπίσης και τότε μουσική. Σαλπικταὶ και αὐληταὶ προέβαινον περιστοιχιζόμενοι ὑπὸ

ποιούμενοι νὰ διασκεδάσωσι τὴν θλίψιν τῶν ἀκολουθούντων οἰκειῶν. Δὲν ἔλειπον ὅμως και αἱ θρηνηδοί, φέρουσαι μαύρην ἀχειρίδωτον ἐσθῆτα, με λελυμένην, ὡς και παρ' ἡμῖν, κόμην. Τὸ κρᾶμα τοῦτο τῶν δακρύων και γελῶτων, τῆς θρηνηδίας και τῆς μιμικῆς εἶχεν ὡς συμπλήρωμα τὴν ἐπὶ τῆς πυρᾶς κατάθεσιν τοῦ πτώματος, ἔθιμον, ἔχον ὑπὲρ αὐτοῦ και σήμερον λίαν πεφωτισμένας συμπαθείας.

Τὸ ἀρχαῖον πανόραμα ἐφώτισε μετ' ὀλίγον τὸ μελιχρὸν τῆς σελήνης φῶς, ὀλίγα δ' αὐτοῦ ἀκτίνες ἐχρῶσιζον ἐπὶ τῆς σποδοῦ, ἥτις ὑπελήφθη ἐκ τῆς νεκροφόρου πυρᾶς. Ἡ αὐτὴ και ἀπ' αἰῶνων σιγῇ ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς νεκροπέλεως και μόνον ή ὠραία τῶν λεμονεῶν εὐωδία ἐπρόδιδε τὴν περι αὐτὴν ζωὴν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Ο γάλλος γεωσιτιστής Σαρτόν υπέβαλεν έχωτος νομοσχέδιον, δι' οὗ προτείνεται καὶ ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις τῆς γυλλοτίνης διὰ τοῦ ηλεκτρισμοῦ, δυναμένου ν' ἀπλοποιήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς. Ἡ πρότασις τοῦ σπουδαίου γεωσιτιστοῦ συνοδεύεται καὶ ὑπὸ τῶν ἐξῆς ἐξηγήσεων. "Ὅταν τ' Ἐβνθουσινέουσι προέτεινε τὴν χρησιμοποίησιν τῆς γυλλοτίνης πρὸς θανάτων τῶν καταδικῶν καὶ ἐπέμεινε εἰς τὴν καθ' ἑαυτὸν τὸ κράτος γενικὴν τοῦ ἀπαισίου μηχανήματος χρῆσιν, ἐσκόπευε βεβαίως τὴν κατάργησιν ἄλλων ἀπανθρωποτέρων φονικῶν ὀργάνων, ἅτινα ἐλαφροδότησεν ὁ μεσαίων. Ἄλλ' ἔκτοτε ἡ ἐπιστήμη προώδευσε πολὺ, ἐξευρέθη δὲ μέσον, δυνάμενον νὰ ἐπιφέρει ἄμεσον, ἀνώδυνον καὶ μάλιστα ἀναίμακτον θάνατον." Ὡς πρὸς τὴν μέθοδον καὶ τὴν εφαρμογὴν τοῦ φιλανθρώπου συστήματος τοῦ, ἐκφράζεται ὁ κ. Σαρτόν οὕτω: ἡ ὡς προφοροτέρα τοῦ πράγματι διατάξις εἶνε ἔργον εἰδικῶν περὶ τὴν γνώσιν τοῦ ηλεκτρισμοῦ ἀνδρῶν, ἐγὼ δ' ἀρκούμαι νὰ προτείνω τὴν παραδοχὴν τοῦ ηλεκτρισμοῦ ὡς ἐλαφροτικῆς τῆς θανατικῆς ποινῆς μέσον. Πάντοτε ὁμοῦ δὲ ὑπερμαχίῃσιν ἀπλοουστάτου συστήματος, ὅπερ, ὑποβλήθην εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ἐξοχωτέρων παρ' ἡμῶν ἐπιστημόνων, ἔτυχε γενικῆς ἐπιδοκιμασίας. Συνίσταται δὲ τὸ σύστημα τοῦτο εἰς σύντομον πρὸς τὸν καταδικῶν διαταγὴν, λέγουσαν αὐτῶν νὰ σταθῇ πλησίον σφύρατος, τὴν ὁποῖον δὲ κητῆι κατὰ γῆς, δὴ προέρχεται δ' ἐξ ἑνὸς τῶν δύο τῆς ηλεκτρομηχανῆς πόλων. Ὁ ἀπαισίου δὲ ὁμοῦ δὲν ἔχει, εἰμὴ νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν καταδικῶν νὰ πατήσῃ διὰ τοῦ ποδῶν αὐτοῦ τὸ σφύρα καὶ ἅμα ἐκτελεσθῇ ἡ διαταγὴ αὐτὴ καὶ προσεγγίσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος δεύτερον σφύρα ἐκ τοῦ ἀντιθέτου τῆς ηλεκτρομηχανῆς προερχόμενον πόλου. Ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἀκριαίως, καταπίπτει δὲ ὁ καταδικῶν ὡς κεραυνόβλητος. Οὕτε αἱ διαρκεῖς συρμιήσεις, ἃς συνεπάγεται ἡ ἐπὶ τῆς λαμνητόμου χρονοτριβῆς, οὕτε τὸ φοβερόν ἐνίοτε θέαμα τῆς ἀποτυχίας ἀδεξιοῦ δημίου, οὕτε τὸ φοβερώτερον πάντων, ἡ αἱματοχυσία πάντα ταῦτα δ' ἀντικαταστήσῃ ἡ σιωπηλὴ ταχυεργία τοῦ ηλεκτρισμοῦ, μέχρις οὗ ἡ ἀνθρωπότης εὐτυχιστὴ νὰ μὴ χρειάζεται οὐδὲν φονικῶν ἐργαλείων."

Ἡ πρώτη ἐν Ὀλλανδίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐκάστου θέρους ἀλιευομένη μακρῆς, ἡ καθ' ἡμᾶς ρέγγα, εἶνε προωρισμένη νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὄψρον πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Κάτω Χωρῶν, πρὸς δὲ καὶ ἀποστέλλεται ἐπὶ λαμπροῦ ὄχηματος, μετὰ τὸ ἐθνικὰ χρώματα κεκοσμημένου καὶ φέροντος ἐπὶ τοῦτω ἐλεγχομένην ἐπιτροπήν. Τὸ μέχρι τινὸς γελῶτον πλέον σήμερον τοῦτο ἔθιμον ἔχει τὸν λόγον καὶ τὴν ἀρχὴν του ἀπὸ παλαιστάτων χρόνων, καθ' οὓς ἠκμαζον ὡς καὶ νῦν τὸ κολοσσαῖον ὄντως ἐμπόριον ἐξαγωγῆς τοῦ εἶδους τούτου τῶν ἰχθύων. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ βασιλικὴ συγκατάβασις πρὸς ἀποδοχὴν δώρων, ὅπερ τ' φύσις ἐδώρησε πάλιν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς χώρας του εὐεργετήσασα τὴν ἐργατικὴν αὐτῆς τάξιν. Ἐνδημιεῖ δὲ ὁ ἰχθύς οὗτος εἰς τὰς θαλάσσιους ἐκείνας ἀνεύαθεν καὶ πληθύνεται κατ' ἀπίστευτον τρόπον διὰ λόγου, οὗς νεύταται ἔρυναι διασήμενον φυσιοδιφῶν κατέστησαν ἀπὸ τινὸς καινουργίας. Ἐκάστη ρέγγα χρειάζεται διὰ τὴν καθημερινὴν τροφήν τῆς πενήντα βίας χιλιάδας (50,000) μικροσκοπικῶν ἰχθυοειδῶν, τὰ ὁποῖα καταβροχθίζει ἀνευ κινδύνου δυσπεψίας ἐντὸς εικοσιτεσσάρων ὡρῶν, εἶνε δὲ δύσκολον νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι διαίτης τῆς γῆς μας αἱ θαλάσσιαι ἔχουσι τοιαύτην ἀπὸ τῆς φύσεως ἐντολὴν, νὰ ἐξαρκεῖσιν δηλ. εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοιαύτης ἀδυναμίας. Καὶ πράγματι δι' ἀκριβοῦς ἐρεύνης τοῦ θαλασσίου πυθμένος κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ φύσις ἐπρόνοησε νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπ' ἐνὸς μὲν εἰς τὰς ρέγγας ἀφθονον σιτηρέσιον, ἀπ' ἑτέρου δὲ εἰς τοὺς ἐρήμους τέχνης καὶ βιομηχανίας Ὀλλανδοῦς εὐκόλον πόρον ζωῆς.

Ἀπὸ τῆς πρώτης κατὰ φράγκους προσεχούς Ἰουλίου ἀρχοῦνται τὰ γερμανικὰ τηλεγραφεῖα λειτουργοῦντα κατὰ τὰς νεωστὶ ψηφισθείσας γενικὰς διατάξεις καὶ τὸ νέον τιμολόγιον. Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε, ὅτι ὁ νέος κανονισμὸς ἐπιτρέπει ἐντὸς τῆς γερμανικῆς αυτοκρατορίας τὴν χρῆσιν ὀρισμένων μόνον γλωσσῶν, ἧτοι τῆς γερμανικῆς, ἀγγλικῆς, γαλλικῆς, ἰσπανικῆς, ἰταλικῆς, ἑλλανδικῆς, πορτογαλικῆς καὶ λατινικῆς. Ἡ ἑλληνικὴ λοιπὸν ἀποκλείεται μετὰ πολλῶν ἄλλων. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν πολωνικήν, νῦν τὸ πρῶτον παρέχεται τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως καὶ ταύτης. Διακρίνουσιν ὁμοῦ αἱ νέαι αὗται διατάξεις τρία εἶδη τηλεγραφημάτων, ἧτοι φανερά, συνθηματικὰ καὶ κρυπτογραφικὰ. Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀνάγονται πάντα τὰ τηλεγραφεῖα τῶν ἐπιτροπευμένων γλωσσῶν, εἰς τὴν τρίτην δὲ εἰσὶ καὶ ἐννέα εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ἐξ ὧν αἱ ἐννέα σλαβικαί. Ὡς πρὸς

τὰ συνθηματικὰ ὁμοῦ (ὅταν δηλ. γίνεται χρῆσις ἐκφράσεων, αἵτινες αὐτὰ καθ' ἑαυτὰς λαμβανόμενα σημαίνουσι τι, ἐν συνόλῳ ὁμοῦ οὐδεμίαν ἰδέαν τοῦ τηλεγραφήματος παρέχουσι τῷ ἑπαλλήλῳ) μόνον αἱ ἀνωτέρω ὀκτώ ἀνεγνωριστέα γλῶσσαι ἐπιτρέπονται, ἧτοι αὐτὰ ἐκεῖνα, ὧν γίνεται χρῆσις καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ πολωνικὴ γλῶσσα ἀπορρίπτεται εἰς τηλεγραφεῖα συνθηματικὰ καὶ προωρισμένα διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Τὰ ἐν τῷ Δουκάτῳ τῆς Ἑσθίας περιβόητα καταστήματα τοῦ Κρούπ ἐτελείωσαν ἤδη δύο παράκτια τηλεβόλα γιγαντιαίων διαστάσεων, δι' ἐκτάκτου δ' ἀμαξοσταχίας ἀπέστειλαν αὐτὰ εἰς τὸν πρὸς δὲ θρον, εἰς Πόλαν τῆς αὐστριακῆς ἐν τῇ Ἀδριατικῇ Ἰστρίᾳ. Ἐκαστὸν τῶν πελωρίων τούτων πυροβόλων ἐφορτώθη ἐπὶ ἰδιαιτέρας σιδηρᾶς φορητοῦ, πρὸς ταῦτα κατασκευασθείσης, 39 χιλ. χιλιόγραμ. ζυγισούσης, ἀνεχύσεως εἰς βάρος 70 χιλ. χιλιόγραμ. καὶ φερομένης ἐπὶ δέκα ἐξ τροχῶν. Μήκος ἔχουσι 10,7 μέτρα, τὸ δὲ πρόσθιον στόμιον ἔχει ἀκτῖνα 360 χιλιόμετρον, τὸ πάχος τῶν πλευρῶν πρόσθεν μὲν εἶνε 70 χιλιομ., ὀπίσθεν δ' ἔχει διάμετρον ὑπὲρ τὰ 1400 χιλιομ. Ἐκάστου σωλήνος τὸ βάρος ἀνέρχεται εἰς 46,000 χιλιόγρ., ἧτοι 960 στατήρας.

Τὸ „Ἀδελφάτων τῶν ἐν Λονδίῳ ἀμαξηλατῶν“ ἐώρτασε κατ' αὐτὰς τὴν ἐτησίαν ἐορτὴν του ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Λόρδου Ἀρχιμαγκελαρίου, ἐνὸς τῶν ἐπισημοτέρων δηλ. μελῶν τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου. Αἰῶν τιμητικῶν καὶ ἐνδραργαντικῶν πρῶτον ἔκαμε πρῶτος αὐτὸς ὁ πρόεδρος, εὐχρηθεὶς ὡς συνήθως ὑπὲρ τῆς ἀκμῆς τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου σωματείου, ἐγκωμιάσας δὲ τὴν τιμιότητα τῶν ἀμαξηλατῶν τῆς πρωτεύουσας, πρὸς δὲ καὶ ἀπειρα ἀνέφερε παραδείγματα. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐθεωρήσαμεν ἐνδιαφέρον καὶ τοὺς Ἀναγνώστὰς τῆς „Κλειῶς“, ὧν οἱ πλείστοι ἐν Ἀνατολῇ οὐδεμίαν ἄλλην τοῦ γένους τῶν ἀμαξηλατῶν ἰδιότητα γνωρίζουσι, εἰμὴ τὴν ἀνεπέρβλητον ὕβρεολογίαν, ὡς τῶν ὁδοποιητῶν τὴν ψευδολογίαν. Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ μερικαὶ ἀπίστευτοι ὄσον καὶ ἀληθεῖς ἀποδείξεις τῆς πείσεως τῶν ἀμαξηλατῶν, οἵτινες κατεδέχθησαν νὰ συμπάσῃσι μετὰ λόρδου. Ἐντὸς τεσσάρων ἑτῶν, ἀπὸ τοῦ 1880—84, ἐλησμόνησαν οἱ κάτοικοι τοῦ Λονδίνου εἰς τὰς μισθωτάς τῆς πύλωσ ἐκείνης ἀμάξας 94,187 διάφορα ἀντικείμενα, ἅτινα οἱ ἀμαξηλαταὶ εὐθὺς ἅμα εὗρισκον παρεδίδον εἰς τὸ οὐκεῖον τῆς ἀστονομίας τμήμα. Μεταξὺ τούτων εὐρέθησαν δύο βαλάντια πλήρη πολυτίμων λίθων μεγάλης ἀξίας, τραπεζικὰ γραμμάτια ἀξίας 830 στερλινῶν, δύο χρυσῶν ἀξίας 4,500 στερλ., μετρητὰ χρήματα μέχρι 250 στερλ., εἰς ἀδάμας ἀξίας 850 στερλ. καὶ ἐν γένει τοιαῦτα μηδαμῶν πρᾶγματα. Τοιοῦτοι ἐντιμοὶ ποικίλοι ὑπάρχουσιν ἐν Λονδίῳ ἐπὶ τοῦ παρόντος 14,000, καὶ οἱ ἀνήκουσιν εἰς τὸ „Προνομιοῦχον τῶν Ἀμαξηλατῶν Ἀδελφάτων“.

Ἐκ Πετρούπολεως προέβλε νεὰ πάλιν χαρακτηριστικὴ εἰδήσις, ἀφορῶσα τὸ ἰδιόρρυθμον πνεῦμα τῶν αὐτῶν κυβερνητικῶν ἀποφάσεων. Διάταγμα τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὀρίζει, ἵπως οἱ ταξιδιωταὶ κατὰ τὴν διαβάσιν τῶν ρωσικῶν συνόρων ὑποβάλλωνται εἰς αὐστηρατάτην ἔρυναν, μὴ ἐπιτρέπεται δὲ νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν ἄνω τῶν τριῶν μόνον ρουβλίων, καὶ ἐκ ξένων κερματίων (φιλῶν νομισμάτων) ἐπίσης τὸ πῶν τρία. Μέχρι τοῦδε δὲν ἐγνώσθη ὁ σκοπὸς τῆς παραδόξου ταύτης ἀπαγορεύσεως, συμπεραίνεται ὁμοῦ, ὅτι αὐτὸ τὸ μέσον δύναται ἴσως μέχρι τινὸς νὰ παρακαλύσῃ τὴν χονδρικὴν εἰσρομίδην κερδῶν νομισμάτων, ἅτινα τῶς εἰς μέγιστον ἀριθμὸν ἐκυκλοφόρουσιν ἀνὰ τὴν ἀχανῆ ρωσικὴν Αὐτοκρατορίαν.

Οὐχὶ διλιωτέροισ τῶν οὐροῶν καὶ τριῶν διαφορῶν ἰδιοκτητῶν ἔχει οἰκία τις ἐν Βερολίῳ, κατὰ τὴν Ὀδὸν Φριδερικῶν, καὶ πρὸς διανομὴν τῆς κληρονομίας ἐξ ἀνάγκης τίθεται κατ' αὐτὰς εἰς πλειστηριασμὸν. Μεταξὺ τῶν κληρονομίων τούτων εὗρισκονται: εἰς ἀπλοῦς ἐργατῆς, ἕτερος κτηνοτρόπος, ἄλλος ξενοδόχος, εἰς ἐπιλογίας, εἰς ἀγαματοποιὸς ἐν Νέα Ἰόρκῃ, εἰς λοχαγὸς, ἄλλος δικαστικὸς πάρεδρος, ἕτερος Φαρμακοποιὸς καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρις ἐξαντήσεως σχεδὸν ὅλων τῶν συγχρόνων ἐπαγγελματῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν θέσεων. Ὅταν ἀναλογισθῇ τις, ὅτι μεταξὺ

τοῦ σήμερος τούτου τῶν ἀναπαιτητῶν ὑπάρχουσι καὶ τινες, μόνον τὸ 1/3000 ἐκ τοῦ ὅλου τιμήματος τῆς οἰκίας δικαιούμενοι νὰ λάβωσι, δὲν μακαρίζε βέβαια τοὺς ἀναλαβόντας τὴν ἐκαθάρισιν τοιαύτης περιουσίας δικαστικῶς γραφεῖς καὶ λογιτάς.

ἀπὸ πολλοῦ δὲ διδάσκει ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Στοκχόλμης ἡ Ἰψηλὴ Μαθηματικὴ μετὰ τὸν τίτλον ἐπιτίμου Καθηγητοῦ.

Ἡ ἐτησία κρεωφαγία τοῦ Βερολίνου συμβαδίζει πρὸς τὴν συνεχῆ αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γερμανικῆς πρωτεύουσας. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐσφάγησαν ἐν Βερολίῳ 152,588 βόες, 452,254 χοῖροι, 662,409 κριαὶ καὶ 119,021 μύχοι. Ἐκ τοῦ τεραστίου τούτου ποσοῦ μόνον μίαν ἑκατοντάδα χιλιάδων κριῶν προμηθεύεται ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

Προτιμῶσα ἡ „Κλειῶ“ ἀπλήν ἀναγραφὴν τοῦ ἐν Βαυαρίᾳ διβεροῦ δράματος παρέχει σήμερον εἰς τοὺς Ἀναγνώστὰς αὐτῆς μόνας τὰς εἰκόνας τῶν δύο εὐγενῶν θυμάτων. Ἡ Μοῦσα τῆς Ἰστορίας ἐπὶ μακρὸν δὴ σιγήσῃ, διότι ἐπὶ τοῦ διδύμου ἐκείνου τάφου πενήντως περιπλανῶνται αἱ σκιαὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς. Ἄς ἐλύτρευσε καὶ ἐθεράπεισε διὰ βίου ὁ θαρραλέος Μονάρχης, παρὰ ταύταις δὲ πενθεῖ καὶ ἡ Ἐπιστήμη, ἡ πιστότατος ἱεροφάντης κείται παρὰ τῷ προσφιλεῖ πατρὶ τοῦ ἔθνους τῆς.

Ὁραϊστάτος μαχητῆς, δηγησάς τὸν ἐνδοσυσθὴ καὶ ἀνδρείον λαόν του εἰς ἐνδύξου μάχας, ἐλευθέρως χορηγὸς καὶ δημιουργὸς καλλιτεχνικῆς ἐποχῆς, πρῶτος δὲ προσφιλέστατος Μονάρχης, ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας ἔσπασεν ἀπὸ πολλοῦ τὰς φρένας καὶ ἡ περὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ μέριμνα τοῦ Κράτους ἔταξε φύλακα καὶ πεφωτισμένον τοῦ πύργου παρηγόρον ἐνα τῶν διασημοτέρων ψυχιατρῶν, τὸν διδάκτορα Γκοῦδεν. Ἐπέπρωτο κατὰ ζοφερῶν καὶ ἀσέληνον νύκτα ὀλόκληρος ἡ πρωτεύουσα ν' ἀναζητῇ εἰς τὰς δόχδας μιᾶς λίμνης τὰ ἴχνη τοῦ βασιλέως τῆς, καὶ ἀντὶ τούτων νὰ εὗρῃ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΗ.

Ὁ γνωστός ἐπὶ γονιμότητι δραματικὸς τῶν Ἰταλῶν ποιητῆς Παῦλος Φερράρη ἀπηύθε, κατὰ τὰς ἐγγυρίους ἐφημερίδας, πρὸς πόντιας τοὺς νομάρχας τοῦ Κράτους ἐγκύκλιον, δι' ἧς μετὰ πόνου ἔξαιτεῖται τὴν παρέμβασιν καὶ προστασίαν τοῦ νόμου κατὰ τοῦ ὁσημέρι αὔξοντος ἀδικήματος, καθ' ὃ οἱ ἰταλοὶ διευδύνονται τῶν θεάτρων καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἀνευ τῆς ἀδείας του ἀναβιβάζουσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ δράματά του. Ὁ ἀτυχὴς ποιητῆς ἐπικαλούμενος πεζοτάτους τῆς στατιστικῆς ἀριθμοὺς ἐκτίθησι μετὰ πάσης δυνατῆς λεπτομερείας, ὅτι ὑπὸ τῶν ἐκατὸν καὶ τριακοντα ἑνεργῶν ἐν Ἰταλίᾳ δραματικῶν θιάσων ἰδόνται καθ' ἑκάστην δύο κατὰ μέσον ὄρον ἐκ τῶν δραμάτων του εἰς διακρίσια διάφορα θέατρα, καὶ συμπεραίνει δικαίως, ὅτι ἐὰν ἐξ ἐκάστης παραστάσεως εἰκοσι μόνον ἐλάμβανε δραμμάς, δὴ εἶχε κατὰ μῆνα τοὐλάχιστον χιλίας καὶ διακοσίας δραμμάς ὡς ἀμοιβὴν τῶν κόπων καὶ τῶν ἀγρηπνῶν του. Ἀντὶ τούτων ὁμοῦ μετ' ὀδύνης διμολογεῖ, ὅτι ἀντὶ πάντων τῶν μέχρι τοῦδε δημοσιευθέντων καὶ ἀπαύστως παριστανόμενων δραματικῶν ἔργων του λαμβάνει καθ' ἑαυτὸν τὸ ἔτος μόλις τριακοσίας δραμμάς. Περαιτέρω δὲ τὴν ἐν λόγῳ ἐγκύκλιον ἀναφωνεῖ ἔλεος, κύριε Νομάρχα, δι' ἄνθρωπον, ὅστις εἰργάσθη τοσοῦτον καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖ, εἰμὴ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ζῇ ἐκ τῆς ἐργασίας του!"

Πολὺν κρότον ἐπροξένησεν ἐν Ἰταλίᾳ διήη τις, ἣν ἐγείρει ἐπίσημος τις ἀμερικανὸς θεατρῶν κατὰ τοῦ διασήμε ἰταλοῦ ἀοιδοῦ Σαλβίνῃ. Ὁ τελευταῖος ἐλάμβανε κατὰ τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ πρώτου Διαμῶν του δύο καθ' ἑκάστην ἑσπέραν παραστάσεις σιτάτινα κηρία, τὰ ὁποῖα, συμφώνως πρὸς ρητὸν τοῦ συμβολαίου ὄρον, ἦσαν προωρισμένα νὰ φωτίσῃσι τὸ διαμῆτιον τῆς κομμωσείας του. Ἐτυχεν ὁμοῦ ὁ ἀοιδὸς οὗτος νὰ ἦνε λίαν οἰκονόμος καὶ εὗρισκων ἐπαρκέστατον τὸν φωτισμὸν τῶν λαμπτηρῶν τοῦ φωταερίου νὰ μὴ χρησιμοποιοῖ τὰ κηρία, ἀλλὰ νὰ ἐναποθέτῃ αὐτὰ εἰς τὰ ἐρμαρία του. Ἄλλὰ φαίνεται, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὕλης ἐν τῷ ἀμερικανικῷ ἐκείνῳ θεάτρῳ διαμῶντις του τοσοῦτον ἐπιλουτίσθη ἡ κηρὴν τοῦ ἀοιδοῦ συλλογῆ, ὥστε ἀναχωρῶν ἐπλήρως μετ' ὀφθαλμοῦ ἀικανὸν ἀριθμὸν κηριῶν, τοῦδ' ὅπερ ἐγλώσσε τὸν σπάτιλλον ἄλλος θεατρῶν, ἐγκαλέσσαντα τὸν Σαλβίνῃν καὶ ἀπαιτοῦντα ἀποζημίωσιν χιλίων περίπου

δραμῶν, ὅσον κατ' ἐλάχιστον ὄρον ἐξετιμῆθη καὶ ἡ πραγματικὴ τῶν κηριῶν ἀξία.

Ἀπὸ τῆς 27. προσεχούς Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 2. Ὀκτωβρίου ἐνεστ. ἔτους συνέργεται εἰς ἐβδόμην ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ σύνουδον τὸ „Συνεδριον τῶν Ἀσανολόγων“. Τὴν φορὰν ταύτην ἀνέλαβεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν προστασίαν του ὁ Ἀρχιδούξ Ράινερ, ἀνὴρ ἐλευθερόφρων καὶ λίαν πεπαιδευμένος.

Ὁ κόμης Τράουτμανσδόρφ, ἀλιάρχης τοῦ Αὐτοκράτορος Καρόλου τοῦ ΣΤ' εἶχεν ἀγοράσει παρὰ τοῦ διασήμε ὀργανοποιοῦ Ἰακώβου Στάινερ ἐν βιολίον ὑπὸ τὰς ἐξῆς συμφωνίας. Ὁ πωλητῆς ἔλαβε πρῶτον 66 χρυσᾶ λουδοβίκεια, ἔπειτα ἰσοβίως ἐκλεκτὸν καθημερινὸν γούμα, ἑκαστὸν ἔτος νέον ἔνδυμα μετὰ χρυσῆν παρυφήν, δύο πίδους ζύθου, δωρεὰν κατοικίαν μετὰ θέρμανσιν καὶ φωτισμὸν, μισθὸν κατὰ μῆνα 150 φράγκων (εἰς σημερινὸν νόμισμα), καὶ ἐὰν ἤθελε νὰ νυμφεῖται, ὅσον ἐρεθμὸν λαγῶν ἤδελεν ἐπιθυμῆσαι, καὶ δι' ἑαυτὸν ἀνὰ πᾶν ἔτος 12 κἀνίστρα πλήρη ὑπωκεῶν καὶ ἄλλα τόσα διὰ τὴν γηραιὰν τροφὴν του. Ὁ Στάινερ μετὰ τὴν παράδοξον ταύτην πώλησιν ἐξῆσε 16 ἔτη καὶ οὕτως ὑπελογισθῆ ὅτι τὸ βιολίον ἐκίστασεν εἰς τὸν κόμητα περὶ τὰς 20,000 φιορινίων.

Ἐν Γενεύῃ μέλλει νὰ ἐκδοθῇ εἰκονογραφημένον περιοδικὸν εἰς δύο συγχρόνως γλώσσας, τὴν γαλλικὴν καὶ γερμανικὴν. Ἀπὸ πενταετίας παρασκευάζεται πρὸς τοῦτο μέγα βιβλιοπωλικὸν κατάστημα καὶ καταθέτει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κεφάλαια ἄνω τῶν 300,000 φράγκων.

Κατ' αὐτὰς πρόκειται νὰ γείνη νέα ἐκδοσις τῶν συγγραμμάτων τοῦ Γεωργίου Burns, τὰ ὁποῖα μέχρι σήμερον ἐξεδόθησαν πλέον ἢ 140 κκι. Ὁ ἀναλαβὼν τὴν νέαν ταύτην ἐκδοσιν βιβλιοπώλης κ. Elliot Stock ἐν Λονδίῳ, συνέλαβε τὴν ἀλλότιον καὶ πρωτότυπον ὄντως ἰδέαν ν' ἀγοράσῃ

μέγα μέρος ξύλων ἐν τῆς παλαιᾶς οἰκίας, ἔπου κατῆκει ὁ μέγιστος τῆς Σκωτίας λυρικός ποιητής καὶ νὰ τὰ χρησιμοποίησιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πινακίδων διὰ τὰ δεδεμένα σώματα τῆς ἐκδόσεως ταύτης.

Διαρκῆς πόσις ἀφινθίου κατὰ τὰ διάφορα ὑπὸ ἰατρῶν γενόμενα πειράματα προκαλοῦσι ταραχὰς τῶν ἐγκεφαλικῶν λειτουργιῶν, ἐλάττωσιν τῶν διανοητικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων, σπασμούς, ἐπὶ τέλος δὲ καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον. Καὶ ἕως τὸ ποτὸν τοῦτο ἐξακολουθοῦσι νὰ πίνωσι κατὰ κόρον οἱ πεπολιτισμένοι κάτοικοι τῆς Εὐρώπης, ἀπεδείχθη δέ, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ κατανάλωσις αὐτοῦ σημαντικῶς προώδευσεν ἐν μὲν Ὀλλανδίᾳ κατὰ 30%, ἐν Βελγίῳ κατὰ 50% καὶ ἐν Γαλλίᾳ κατὰ 70%! Ἐν Πρωσίᾳ ὑπελογίσθη, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1870 ἡ ἔτησις κατανάλωσις τοῦ ποτοῦ τούτου ἀπὸ 8 λίτρων ἀνήλθεν εἰς 10 κατὰ κεφαλὴν, ἡ δὲ τοῦ ζύθου ἀπὸ 37 ἀνήλθεν εἰς 88 κατὰ κεφαλὴν. Τὸ ποτὸν τῆς ἀφίνθου συν-

ίσταται ἐκ 18 καὶ πλέον εἰδῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται καὶ τὸ βερμούτιον, ἡ κανέλλα, τὸ πορτοκάλιον καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἐν Βούδα Πέστη ἀσχολεῖται ἀπὸ τινος ὄμιλος μηχανικῶν εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου, καθ' ὃν ὅλη ἡ πόλις νὰ προμηθεύηται ὕδωρ ἀπὸ ὑποχθονίων πηγῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐγένετο ἤδη διάτρησις ἐνὸς ἀρτεσιανοῦ φρέατος εἰς βάθος 900 μέτρων καὶ ἐπέκεινα ἀπαιτήσασα δαπάνην ἐνὸς ἑκατομ. φράγκ. Τὸ φρέαρ παρέχει καθ' ἑκάστην 900,000 λίτρας ὕδατος 71° Κελσίου, ἐν τούτοις ἡ διάτρησις θὰ προχωρήσῃ, μέχρις οὗ ἡ θερμότης τοῦ ὕδατος αἰξηθῆ ἔως 92°. Ἀπὸ τούτου ὅλοι οἱ θερμοκέφαλοι κάτοικοι τῆς Οὐγγρικῆς πρωτεύουσος πλάττουσι τὰ τολμηρότερα ἀνευροπολήματα περὶ τῆς μελλούσης εὐτυχίας τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα θὰ παρέχῃ ἡ ἀκοπος πανταχόθεν προμήθεια θερμοῦ καὶ ζέοντος ὕδατος.

Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ο Σ Η Μ Α .

Ἡ εὐσύννοπος ἱστορία τῶν ἑλληνικῶν γραμματοσῆμων εἶνε παντελῶς σχεδὸν ἀγνωστος εἰς τὰ μέρη μας, ἐνῶ δὲ καταβάλλεται ἀπὸ τινος ἐπαινετῆ φροντίς πρὸς διάδοσιν νομισματικῶν γνώσεων, καὶ ἕκαστος ἀναγνώστης περιοδικῶν δύναται νὰ ἐκφέρῃ ὅπως οὖν ἰσοσταθῆ γνώμην περὶ παλαιωτάτων ἀντικειμένων, ἀναγομένων εἰς προγενεστέρους περιόδους τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου, οἱ πλείστοι ἀγνοοῦμεν πότε ἤρχισαν νὰ κυκλοφορῶσι τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα καὶ ποσῶσις μέχρι τοῦδε μετεχρωματίσθησαν ἢ διετιμῆθησαν ἢ ἀνετυπώθησαν. Ἡμεῖς ἔτυχεν ἐσχάτως ἐξ ἑλληνικῆς καὶ γερμανικῆς ἄμα πηγῆς ὄν δροσδωμέν τὰς ἐξῆς εὐνημονεύτους πληροφορίας, ὅς καὶ μεταδίδομεν τοῖς ἡμετέροις Ἀναγνώσταις, παρακαλοῦντες τοὺς πραγματογνώμονας ν' ἀνακοινώσωσιν ἡμῖν ὅτι νομίζουσι συμπληροῦν ἢ ἐπανορθοῦν αὐτάς.

Τὰ πρῶτα λοιπὸν ἑλληνικὰ γραμματόσημα παρεδόθησαν εἰς κυκλοφορίαν τῇ 14/26. Νοεμβρίου 1860, καὶ οὐχὶ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1861,

ὡς ἐνομίζετο ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐγράφετο εἰς τὰ Λευκώματα τῶν Συλλογῶν, ἐτυπώθησαν δὲ διὰ χαλυβογραφίας ἐν Παρισίῳ εἰς ἐξ διαφόρα χρώματα καὶ τιμᾶς, ἦτοι 1, 2, 5, 20, 40 καὶ 80 λεπτῶν. Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1861 ἐκυκλοφόρησε καὶ τὸ δεκάλεπτον. Ἡ πρῶτη δ' αὕτη ἔκδοσις διακρίνεται ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρων ξυλογραφικῶν διὰ τῶν ἐξῆς μάλιστα πλεονεκτημάτων: Καθαρώτατος τύπος καὶ ἐπιμελῆς ἐπιστίβωσις, ἀκριβεστάτη συμμετρία τῶν περιβαλλουσῶν τὸ εἰκόνημα γραμμῶν, λεπτόταται σκιά πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἰατρῆς τοῦ Ἑρμοῦ μορφῆς, τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ κράνου, χάρτης λείος καὶ μετρίως παχύς, καθαρὸν δὲ καὶ λεπτὸν τὸ ἐπίχρισμα τοῦ κόμματος, αὐτὰ ἦσαν τὰ γνωρίσματα τῆς πρώτης τοῦ ἑλλ. γραμματοσῆμου ἐμφανίσεως, ὡραιότερον τότε πάντων τῶν εὐρωπαϊκῶν ὡς πρὸς τὴν ἐπεξεργασίαν, νῦν δὲ καὶ πάντοτε ὡς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐπίνοιαν καὶ πρωτοτυπίαν. Εὐθὺς ὁμοῦ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1862 ἤρχισεν νέα ἐκτύπωσις ἐν Ἀθήναις διὰ ξυλογραφικῶν ἐκτύπων, ἀπὸ προηγουμένως, κατὰ Ἰανουάριον, εἶχε γένην ἀπό-

πειρα χαλυβδίνων, δι' ἀπιστεύτου ἐπιτυχίας στεφθεῖσα, ὡς δεκνύουσι τὰ ὀλίγα ἀντίτυπα διέπτων καὶ εἰκοσαλέπτων γραμματοσῆμων, ἀλλὰ δι' ἀγνώστους λόγους μὴ χρησιμοποιηθεῖσα. Ὅπως δὲ καὶ ἡ δευτέρα αὕτη ἔκδοσις ἢ μᾶλλον ἀνατύπωσις διασώζει τὴν χάριν τῶν παρισινῶν, τὰ δὲ χρώματα εἶνε ἀμυγῆ πτητικῶν οὐσιῶν, αἵτινες εἰρήχθησαν ἀπὸ τοῦ 1864, ὅτε ἐγένετο καὶ ἄλλη ἀνατύπωσις. Ἀπὸ τοῦ 1865 καθιερώθη καὶ ἡ χρῆσις χειροτέρου δομηραὶ χάρτου, ἀνεπιτηδεῖον νὰ μεταδώσῃ τὰς λεπτὰς γραμμάς φθαρέντος ξυλογραφήματος, μέχρι δὲ τοῦ 1875 κατήνησεν ὁ Ἑρμῆς φαλακρός, σκυθρωπός, ἰσχνότατος, τὸ περιβάλλον αὐτὸν τετράγωνον πλαίσιον ἀνεπέτασε τὰς πλευρὰς πρὸς κυκλικὰς διαστάσεις, ἱκανὰς νὰ μεταβάλλωσι τὰ ὠρεῖα ἑλληνικὰ γράμματα εἰς ἱερογλυφικὰ σφηνώματα. Τὸ κακὸν προελήθη διὰ νέας παρισινῆς ἐκτυπώσεως (1875), ἐπεκαλεσθῆμεν δὲ καὶ τότε τὴν δαπανηρὰν ἀρωγὴν τῆς Εὐρώπης, χωρὶς νὰ ἐξακριβωθῶσι τὰ αἰτία φρικώδους ὁπισθοδρομῆσεως, πᾶς ὄχι, πρὸ δεκαπενταετίας ὅλης κατωρθώθη ἐν Ἀθήναις ἡ ἐφθνήνῃ ἀναπαραγωγὴ γραμματοσῆμων ἐφαμιλλῶν πρὸς τὰ παρισινὰ.

Ἄλλ' ὅτε πρὸ τινος ἐπεφάνη τὸ νέον τῶν γραμματοσῆμων εἶδος κατὰ τὰ παρατεθειμένα δύο ὑποδείγματα, ἐλήθη ἄρα γε ἡ ἀπαιτούμενη

πρόνοια πρὸς διατήρησιν τῆς δροσερότητός του, ὡς ἐκφράζονται οἱ Γερμανοί; Ὡς καὶ προλαβόντως ἐλέγομεν ἐπεδοκιμάσθη εὐλικρινῶς ὑπὸ τῶν ξένων ἢ καινοτομία, εἰς ἡμᾶς δ' ἀπομένει νὰ παρῶσχωμεν διαρκῆς δαίτημα τῆς φιλοκαλίας μας, ὀλίγην καταβάλλοντες προσοχὴν εἰς τὴν διατήρησιν καὶ βαθμιαίαν

βελτίωσιν συγγρόνων τοῦ πολιτισμοῦ μνημείων, ὅποια θεωροῦνται καὶ εἶνε τὰ γραμματόσημα, ἀπὸ τοῦ ἄψυχον χῶμα, ἐφ' οὗ πατοῦμεν, τόσον φιλοστόργως κρύπτει εἰς τοὺς κόλπους, του καὶ κατὰ καιροὺς ἀποκαλύπτει τὰ κειμήλια τοῦ πολιτισμοῦ τῶν πατέρων μας.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ. — κ. Α. Ζ. εἰς Βιτώλια. Τὴν τελευταίαν Σας ἐλάβομεν καὶ προσεχῶς θὰ Σας γράψωμεν. — κ. Ν. Α. Γ. εἰς Πύργον. Θὰ πράξωμεν κατὰ τὰς δοθείσας ἡμῖν ὁδηγίας. — κ. Α. Κ. εἰς Βαχαῖον. Ἐλήφθησαν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν. Τὸ φύλλον τοῦ κ. Β. θὰ διευδύνωμεν πρὸς ὑμᾶς. — κ. Μ. Σ. εἰς Καλαφάτιον. Ἡ ἐπιστολὴ Σας ἐλήφθη ἐγκαίρως, τὸ ἐν αὐτῇ ὁμοῦ ἀναμένομεν. — κ. Α. Α. εἰς Ἄρμα-

βῆρ. Τὰς ἐπιστολάς Σας ἐλάβομεν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς πάντοτε φιλικὰς ὑμῶν προσπαθείας. Μετὰ 3—4 ἡμέρας ἐλπίζομεν νὰ ᾖν ἔτοιμοι, ὅτε καὶ θὰ Σας γράψωμεν ἐν ἐκτάσει. — κ. Ζ. εἰς Σιάτισταν. Οὐδὲν νεώτερον ἔχομεν μέχρι σήμερον. — κ. Ζ. εἰς Ἀδριανουπόλιν. Ἀναμένομεν τὰ κατ' αὐτὰς αἰτηθέντα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Ἡ ἀστυνομία τῶν μεγάλων πόλεων. — Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ γάλακτος. — Ἡ δυστυχισμένη (τέλος), κατὰ τὸν Ἰβάν Τουργένιεφ, ὑπὸ Ε. Ν. — Ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις. — Ἐκ Πομπηίας (μετὰ δύο εἰκόνων ἐν σελ. 172—173). — Ποικίλα. (Νέα θανατικὴ μέθοδος. — Αἱ βέγγαι τῆς Ὀλλανδίας. — Αἱ εὐρωπαϊκαὶ γλώσσαι καὶ τὰ γερμανικὰ τηλεγραφεῖα. — Νέα τοῦ Κρούπ τηλεβόλα. — Οἱ ἀμαξήλαται τοῦ Δουδίνου. — Ἰδιόρρυθμοὶ Κυβερνητικαὶ ἀποφάσεις. — Ὀγδοήκοντα καὶ τρεῖς ἰδιοκτῆται μιᾶς οἰκίας. — Κρεωφαγία ἐν Βερολίνῳ.) — Πινακοθήκη, ἦτοι ἐρμηνεῖα τῶν εἰκόνων. — Καλλιτεχνία, Ἐπιστήμη. — Γραμματόσημα μετὰ τριῶν εἰκόνων. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Δρ. Βερνάρδος Γκρόβεν (ἐν σελ. 161). — Δουδοβένος Β'. Βασίλευς τῆς Βαυαρίας (ἐν σελ. 165). — Τὸ δέρος, κατὰ τὴν ἐλαυγραφίαν τοῦ κ. Σίχελ (ἐν σελ. 169). — Ἐκ Πομπηίας, μνηστήριος πομπῆ (ἐν σελ. 172), ἐπιπέδειος πομπῆ (ἐν σελ. 173), ἀμφότεραι ὑπὸ Salvatore de Gregorio.